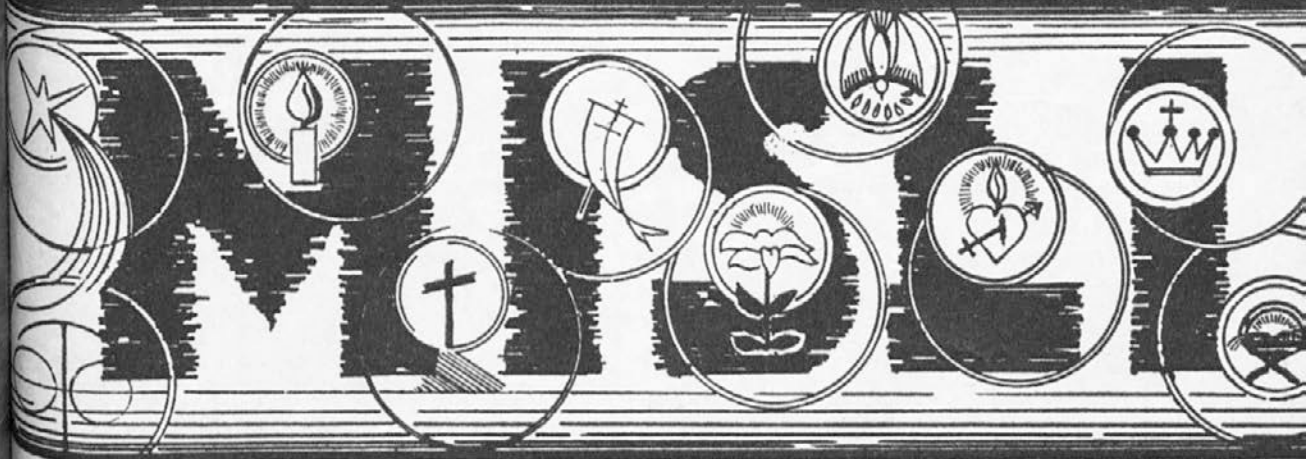

LEPA SI, LEPA, ROZA MARIJA

LETO VIII

Štev. 12 December 1959

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FA 7044

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
66 Gordon St.,
Paddington, N.S.W.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
Fredbert St., Leichhardt,
Sydney. Tel. WB 1758

KOLENDAR

December — Gruden

- 1 T Marijan
- 2 S Bibijana
- 3 C Franc Ksaver
- 4 P Barbara
- 5 S Stojan, Sava
- ★ 6 N Druga adv.
- 7 P Ambroz
- 8 T Brezmadezno Sp.
- 9 S Valerija
- 10 C Loretska M.B.
- 11 P Damaz
- 12 S Aljosa
- ★ 13 N Tretja adv.
- 14 P Dusan, Konrad
- 15 T Kristina
- 16 S Albina, kvatre
- 17 C Lazar
- 18 P Gracijan, kv.
- 19 S Urban, kvatre
- ★ 20 N Tretja adv.
- 21 P Tomaz, ap.
- 22 T Demetrij
- 23 S Vlasta
- 24 C Sveti večer
- ★ 25 P Bozic
- 26 S Stefan
- ★ 27 N Janez Evangelist
- 28 P Nedolzni otroci
- 29 T Tomaz, David
- 30 S Branimir
- 31 C Silvester

ČE SE PRESELITE, sporočite:

Prejšnji naslov

Sedanji naslov

Ime in priimek

PORAVNAJTE
NAROČNINO!

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

JERČEVI GALJOTI. — £ 1-0-0.

Močna domača povest izpod peresa Karla Maurserja.

S O C I O L O G I J A. — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporočeno. Tudi o tej knjigi je v februarju z veliko ljubeznijo napisala oceno ga. Pavla.

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Jakliča. £ 1-0-0.

L J U D J E. — £ 1-0-0.

Zbirka krasnih novel pisatelja Nartēja Velikonje. Samo še nekaj izvodov je na trgu.

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo oltarno čast je popisano v tej knjigi. Te knjige imamo še veliko na ponudbo.

SOCIALNA EKONOMIJA. — £ 1-10-0.

Najnovejša knjiga dr. Ahčina. Vsepopvod je naletela na nad vse navdušen sprejem.

GORJANČEV PAVLEK. — £ 1-0-0.

Pravljica domovinska povest znanega mladinskega pisatelja Mirka Kunčiča. Pravkar izšla v Argentini.

SLOVENIA IN EUROPEAN AFFAIRS. £ 1-0-0.

Smo jo že priporočili in jo še priporočamo.

ČISTO MALO LJUBEZNI. — 12 šil.

Črtice Neve Rudolfove. Težko pričakovane.

JUŽNI KRIŽ. — 12 šil.

Pesmi Neve Rudolfove.

LILIJA NAD MOČVIRJEM — 12 šil.

Življenje in smrt deklince.

NA BOŽJI DLANI. — £ 1-0-0.

Kociprov roman Slovenskih Goric iz časov nemškega navala. Velezanimivo!

ZA IZSELJENSKO NEDELJO

Škof dr. Gregorij Rožman

V DOMOVINI SMO V ADVENTU OBHAJALI izseljensko nedeljo. Družba sv. Rafaela jo je organizirala. Namen je bil, da eno nedeljo v letu molitve in dobra dela darujemo za svoje rojake, ki so morali oditi za kruhom v tujino in so tam postavljeni mnogim nevarnostim v verskem in npravnem oziru.

Zdaj smo sami izseljenci, nahajamo se v tuji in sami spoznavamo nevarnosti, ki pretijo našemu verskemu in npravnemu življenju. Ker Družba sv. Rafaela v domovini ne more več tako delovati kot nekdanj, pa mi sami obhajamo "svojo" izseljensko nedeljo.

To nedeljo molimo drug za drugega: vsi izseljenci za vse izseljence! Molitev je močna vez med dušami, globoko seže in mnogo pomaga. Molitvena vez gre skozi božje Srce in prinaša milost molilcu in vsem, za katere molimo.

Kristjani te vezi ne smemo in nočemo zanemarjati ali podcenjevati. V raznih delih sveta, v različnih rezmerah živimo, smo le malo v stikih med seboj, osebno se večinoma ne poznamo, pa je končno razumljivo, da pozabimo na tisoče svojih rojakov, ki so po svetu in so prav tako kakor ni: slovenski izseljenci.

Molitev, vsaj na eno nedeljo opravljena izrecno za vse izseljence, nas zopet opozori, da smo del rojakov in sotrpinov — razpršenih po vsej zemeljski obli.

Molitev drug za drugega je izraz ljubezni do bližnjega, ljubezni med rojaki, člani istega naroda, ki so vsi izseljenci. Domovino so zapustili in se morda že ustalili v "novi" domovini. Ljubezen, ki more premagati sovraštvo in rešiti ljudstva grozečega pogina, je danes prav zaradi močnega sovraštva v svetu tem bolj potrebna, tem bolj nujna.

Naj bi se z izseljensko nedeljo ta ljubezen v nas ojačila in razgrela — razgrela tako, da ne bo nikdar več omrznila. Na izseljensko nedeljo bodimo vsi slovenski izseljenci združeni v molitvi in Daritvi — vsi za enega, eden za vse!

DOSTAVEK URED.: Pisarna "Slov. Izseljenske Zveze" je določila, da je letošnja izseljenska nedelja prva adventna — 29. novembra.

LOČITEV

Jadra bela so razpeta;
veter vpraša: "Naj začnem?"
"Čakaj, veter, da slovo še
vzamem, preden grem!"

Vzel slovo sem, sedel v barko;
veter pravi: "Zdaj?"
"Ej — še brašno sem pozabil,
pridem brž nazaj!"

Stekel k svojcem sem nazaj spet;
veter pravi: "Kam?"
"Čakaj, veter, da klobuček
še si poravnam!"

Poravnal sem si klobuček,
veter zapihljaj,
barka plava — oh, da še bi
kak izgovor znal!

Oton Župančič

POSLANICA APOSTOLSKEGA DELEGATA

Nadškof Romolo Carboni v Sydneyu, predstavnik sv. Očeta ali apostolski delegat, se poslovja od Avstralije. Odhaja v Peru, kamor ga je sv. Oče prestavil v podobno službo.

Nedavno je naslovil posebno pismo na katoliške priseljence v Avstraliji, ki ga tu podajamo v slovenskem prevodu. Obenem visokemu cerkvenemu dostojanstveniku izrekamo zahvalo za poslanico in mu želimo mnogo uspeha z blagoslovom božjim na novem službenem mestu. — Ur.

Dragi katoliški priseljenci: —

VSA VESOLJNA ZEMLJA JE DANA V LAST človeškemu rodu. V začetku je Bog ukazal, naj jo človek napolni in nad njo zagospodari. Noben narod ni izvzet, vsem je Stvarnik izročil zemljo, da na nji žive in se razvijajo. Nad vsemi pravicami, ki so dane narodom, je torej vzvišena naravna pravica, da vsako človeško bitje, ki pride na svet, najde možnost življenja nekje na zemlji. To ne pomeni, da razgllašamo nekak mednarodni komunizem. Pomeni le, da priznavamo mednarodni družabni red, po katerem se ljudje brez domovine smejo naseliti v neobljudenih deželah, kjer je zanje dovolj prostora.

Ko dežele, ki lahko sprejmejo priseljence, odpirajo vrata ljudem od drugod, se to ne sme smatrati zgolj za gesto človečanske in krščanske dobre volje in ljubezni. Ne — to je naravnost uolžnost in zahteva pravičnosti.

Vzemimo Avstralijo. Njene neizmerne neobljudene pokrajine kar kriče po ljudeh, da bi se na njih naselili, jih obdelali in, če nanese potreba, branili pred krivičnimi napadalci. Vsakdo lahko

uvidi, da Avstralija s svojo politiko vseljevanja ne ustreza le stotinam priseljenec, ampak prav tako sama sebi. Saj so ji priseljenci nujno potrebni za njeno sedanost in bodočnost.

Priseljenci iz katerihkoli dežel ste veliki dobrotniki in prijatelji Avstralije. V isti sapi, ko smo to rekli, pa zahvalimo Boga, da tu v Avstraliji ni vseh tistih težav, nesporazumov in bridkosti, ki so v prejšnjih časih novi naseljenci našli na tujih krajih. Avstralija se resno trudi, da bi bila priseljenecem v pomoč v gospodarskih, socialnih, moralnih in verskih pogledih. Čeprav ni vse izvedeno do popolne zadovoljnosti, je vendar z mnogih vidikov bolje tu kot marsikje drugje.

Ne more biti dvoma, dragi priseljenci, da je vaša vselitev v Avstralijo pospešila poljedelski, industrijski in sploh ekonomski napredek dežele. S tem je pa tudi že dosežena višja stopnja varnosti Avstralije za njeno bodočnost. Pa boste seveda še in še doprinesli k veličini Avstralije s svojim delom, svojo bistroumnostjo, svojim srcem, svojo kulturo. Vaše šege in navade, vaše družine, vaši otroci — vse to bo dvignilo Avstralijo na višjo stopnjo napredka. Vse to Avstralija od vas tudi iskreno pričakuje. Naj Gospod Bog blagoslovi vaše družine z visokim številom otrok — zdravih, poštenih, krepostnih!

Pa pustimo sedaj čestitke in voščila za blagor poedincev in družin. Naj vam rajši pokličem v spomin nekatere temelje, ki boste na njih gradili svoje tukajšnje življenje. Kot kristjani in dobri državljani.

★ Čuvajte svojo čisto in neoskrunjeno katoliško vero! Ne dajte se ujeti v mreže zlobne propagande, ki vas skuša odtrgati od edinosti Cerkve ter od vdanosti in pokorščine do Kristusovega namestnika na zemlji. Naj bo vaša vera živa, razumna, delovna. Naj se kaže v tem, da se držite v vsem življenju verskih načel, da izpolnjujete božje in cerkvene zapovedi. Naj bo vaša vera razsvetljena z lučjo nauka svetega pisma in izročil Cerkve. Tako vera vam bo vcepila spoznanje, koliko je vredno življenje v milosti božji, kaj pomeni katoličanu sveta maša, zakaj in čemu nam je Zveličar dal svoje zakramente.

★ Spoštujte nedelje in praznike! Ogibajte se nepotrebnega dela in ne opuščajte službe božje!

★ Prejemajte pogosto sv. zakramente. Prihajajte k spovedi in uživajte duhovno hrano sv. obhajila.

★ Ponavljajte krščanski nauk in poglobljuje se vanj. Tako, si boste nabrali dovolj verskega znanja in boste mogli razvozlati težkoče, ki boste

nanje naleteli glede vere in morale, bodisi kot po-
edinci, bodisi v sklopu družinskega in družabnega
življenja.

★ Po vsem svetu, zlasti še v Avstraliji, daje
katoliška šola katoliški deci vsestransko vzgojo.
Bodite pripravljani na vse neizogibne žrtve, zlasti
denarne, da bodo vaši otroci hodili v katoliške šole.

★ Zbujajte v svojih otrocih duhovniške in re-
dovniške poklice. Saj ste priseljenci po vsej pravici
dolžni množiti število duhovnikov, redovnikov in
redovnic, da bo katolištvo v Avstraliji zadovoljivo
napredovalo.

★ Vsi priseljenci — možje, žene, fantje in de-
kleta — imejte živo zavest, da ni dovolj, če ste sa-
mi zase dobri katoličani. Ne! Treba je, da sode-
lujete s sv. Očetom papežem, s škofi in duhovniki
za rast Kristusovega kraljestva na zemlji. In to v
okrilju verskih organizacij ali posamič. Dajte se
zapisati v organizacije Katoliške Akcije svojih žup-
nij.

★ V Avstraliji se Cerkev z vsemi svojimi usta-
novami vzdržuje zgolj z darovi svojih vernikov.

Bog vas blagoslavlja z zdravjem, delom, zasuž-
kom, s prihranki. Bodite tudi vi velikodušni cio
Cerkve in darujte ji od svojega imetja. Nepresta-
no ustanavlja nove župnije, nove šole, bolnišnice
in druge dobrotne zavode. Pridružite se avstral-
skim katoličanom s vojim deležem. Naj ne bodo fi-
nančna bremena v prid Cerkve le na njihovih rame-
nih, kakor so bila pred vašim prihodom v deželo.

Ze velikim veseljem jemljem na znanje, da je
vaše vedenje in ponašanje v Avstraliji po večini
neoporečno. Sama uradna Avstralija potrjuje na
podlagi statistike, da ste priseljenci najboljši av-
stralski državljani. Bog daj, da bi tako ostalo in
bi še nadalje prav vi bili najboljši katoličani in
državljani. Ni boljše poti za vaš resnični doprinos
k napredku Avstralije.

Končno prejmite poseben blagoslov v imenu
sv. Očeta papeža, katerega imam čast predstavljati
v Avstraliji, Novi Zelandiji in Oceaniji.

† Romolo Carboni, nadškof,
apostolski delegat

SPOMENIK PESNIKU ZORMANU

PRED DVEMI LETI SMO Z ŽALOSTJO vzeli
na znanje, da je v Clevelandu umrl ameriški slo-
venski pesnik Ivan Zorman. Hitro po njegovi
smrti so začeli zbirati za spomenik, ki naj bi stal
v clevelandskem Jugosl. Kulturnem vrtu, kjer ima-
jo že svoje spomenike Gregorčič, Cankar in Ba-
raga. V neverjetno kratkem času je zbirka narasla
do potrebne vsote in spomenik že stoji. Izdelal ga
je kipar France Gorše.

Za odkritje so ameriški Slovenci določili
slavnost dveh dni. V soboto 26. sept so igrali
MIKLOVO ZALO in z lepo narodno igro pripra-
vili primerno razpoloženje za naslednji dan, ko so
se množice zbrale v Kulturnem vrtu in so oči vseh
obvisle na spomeniku. Pisatelj Karel Mauser je
pozneje v Ameriški Domovini izrazil obžalovanje,
da je besedilo vklesano na spomeniku samo — v
angleščini...

Pesnik Ivan Zorman je izdal svoje pesmi v
štirih zvezkih, lepo zbirko slovenskih pesmi pa
prevedel v angleščino. Njegove pesmi so pravi bi-
seri poezije in z njimi si je rajni Ivan zagotovil
nesmrtnost v zgodovini našega jezika.

O prvi priložnosti bomo prinesli tudi sliko
spomenika, ki je gotovo prav taka dika Kultur-
nega vrta, kot so Zormanove pesmi dika sloven-
skega Parnasa. Slovensko besedilo se pa verjetno
da še ustaviti?

Naj še omenimo, da je bil eden glavnih go-

Misli, December 1959

vornikov ob odkritju senator France Lavše. Spre-
govoril je najprej angleško, zakaj veliko pričujo-
čih je bilo izmed Amerikancev, nato pa po slo-
vensko — v svojem prijetnem ribniškem narečju.

PONAVLJAJVA ZA NJIM!

"Da bi v slovenskem jeziku do svoje poslednje
ure Boga hvalil; da bi v slovenskem jeziku svoje
ljube brate in sestre Slovence učil; da bi, hvaležen
sin svoje matere, kot je moja prva beseda sloven-
ska bila, naj tudi moja poslednja slovenska bo!"

Anton Martin Slomšek.

Slike Iz Razvoja Cerkve V Avstraliji

Dr. Ivan Mikula

Prva javna sv. maša

PRIŠEL JE ČAS, KO JE FATHER DIXON mogel misliti na javno službo božjo, ni pa imel potrebnih sv. maš. Kako si je pomagal?

Na papir je narisal kelih in ga dal v roke konviktu-kovaču:

“Pat, tako posodo mi boš zvaril”.

Potem je stopil do častitljive gospe in ji rekel:

“Mary, operite svoje stare damastne zavese in sešijte iz njih mašni plašč po tukaj narisanim vzorcu”.

Kmalu je imel pred seboj majhen cinast kelih s pateno in zasilno mašno obleko. Nekje je dobil razcefrano mašno knjigo, ki je iz nje čital bolj po spominu nego z očmi. Dobil je tudi z okorno roko izrezljan križ, dva revna svečnika in lojevki. Iz zlahtnega grozdja ki je pravkar dozorelo v Paramatti, si je pripravil pristnega vina. Iz sveže pšenične moke, zmlete v mlinu na veter, si je spekel opresnike — bele mašne hostije.

Tri dolga leta se nihče ni zmenil za nujne prošnje duhovnika Dixon, da bi smel opravljati duhovniške posle. Prošiti je začel že kot obsojen konvikt, vkovan v verige. Nadaljeval je s prošnjami, ko je bil pogojno oproščen. Vedno brez uspeha. Zdaj ga naenkrat vidimo, kako se žene, da bi mogel kar najhitreje opraviti prvo — javno! — službo božjo sa avstralski zemlji. Kaj se je zgodilo?

“Sydney Gazette” je objavila odredbo guvernerja Kinga z dne 12. aprila 1903:

“Vse osebe rimsko-katoliške veroizpovedi naj se zglasé v sredo 20. aprila ob desetih dopoldne v vladni hiši v Paramatti. Dan poprej pa morajo sporočiti svoja imena in bivališča v okolici Sydneya magistratnemu uradniku v Paramatti, oziroma v Hawkesbury. Duhovnik Dixon bo maševal vsako nedeljo ob devetih zaporedoma v naseljih: Sydney, Paramatta in Hawkesbury. Nikomur pa ni dovoljeno, da bi prisostvoval maši izven svojega okraja, kjer biva. Katoliško bogoslužje se bo vršilo neovirano, ako ne bo zarotnih in prevratnih razgovorov proti kraljevski vladi in mirnemu sožitju v koloniji. Duhovnik in verniki so dolžni poročati vsak nedostatek ali poizkus nepokorščine. Zlasti duhovnik je osebno odgovoren magistratnim sodnikom za miren povratek vernikov na domove”.

Kraj prve javne službe božje v Avstraliji nani ni znan. Domnevajo, da je Fr. Dixon maševal ali v hiši Jamesa Meehana na oglu cest George in Argyle med današnjim Harbour mostom in cerkvi-

jo sv. Patricka, ali pa v samem sodnem dvorcu na Essex St., tik za imenovano cerkvijo. Vsekako je vladna “Sydney Gazette” 22. maja 1803 objavila naslednje poročilo:

“Minulo nedeljo, 15. maja, se je rimsko — katoliška srenja prvič zbrala v Sydneyu. To jutro, 22. maja, Fr. Dixon opravlja službo božjo v Paramatti, prihodnjo nedeljo pa v Hawkesbury”.

Brez cerkvenega pooblastila

Guvernerjev razglas je pooblaščal Fr. Dixon, tudi za postavnega matičarja ob porokah. Gotovo je Fr. Dixon že poprej na skrivnem blagoslavljal katoliške zakonske zveze, spovedoval in krščeval. Sicer tudi cerkvenega pooblastila ni imel, a nujna potreba in skrajna sila ga je nedvomno sama pooblaščala. Pomagal si je, kakor je pač mogel in znal. Za oltar mu je služila navadna miza brez predpisanega kamna z relikvijami, kelih ni imel škofove konsekracije, mašna obleka ne blagoslova. Sveta olja za krščenje in poslednje maziljenje je dobil iz Rio de Janeiro v Braziliji, kajpak zelo staro.

Lahko si mislimo, da se je dušnopastirska gorečnost Fr. Dixon stopnjevala v takih okoliščinah do junaške kreposti požrtvovalnega dobrega pastirja. Po tako dolgem času osebnega mučnega trpljenja in skrajnega teptanja vesti katoliških sotrpinov-konviktov je napočil veseli dan. Ni dvoma, da je gorečemu dohovniku srce prekipevalo hvalečnosti do Boga. Gnalo ga je, da se je izživljal v brezmejni gorečnosti in poklicni dejavnosti.

Prvi apostolski prefekt

Tako je silno preprosto in brez spodbudnih in navdušujočih slovesnosti začela tudi v Avstraliji poslovati Cerkev — dolgih petnajst let po ustanovitvi tedanje žalostne kazenske kolonije, ki je štela tedaj že vsaj 6,000 katoličanov — dobro tretjino vsega prebivalstva.

Kmalu je prišlo do nadaljnega koraka.

Irski katoličan Michael Haynes, ki je pridno dopisoval s sorodniki v Dublinu, je imel v Rimu brata. Študiral je pri frančiškanih. Ime mu je bilo Richard. Po sorodnikih iz Dubilna je zvedel o dogodkih v Avstraliji. O vsem je poročal višjemu predstojniku in ta se je za stvar zavzel. Vložil je prošnjo na kongregacijo za širjenje vere in razočil Dixonov položaj. Vloga opisuje zgodovinsko ozadje dogodkov med nesrečnimi katoličani v N.S.

Misli, December 1959

W. Fr. Dixon se je lotil dela med njimi brez cerkvenega pooblastila, kajti bilo je nujno potrebno. Nadalje prosi za uradno namestitev duhovnika med temi ljudmi in za podelitev misijonarskih pravic.

Z odlokom kongregacije dne 29. jan. 1904 je bila prošnja uslišana in vse dotedanje delovanje Fr. Dixona poveljavljeno. V drugem odloku kardinal Propagande opisuje sv. Očetu težko stališče Fr. Dixona in pravi, da je njegova navzočnost v N.S.W. "providencialna" — v skladu z božjo previdnostjo. Kmalu je prejel Fr. Dixon kardinalovo pismo s poročilom, da ga je sv. Oče imenoval za apostolskega prefekta v vseh pokrajinah "New Hollanda". To je takrat pomenilo vso Avstralijo. Pozivlje ga, naj skuša pritegniti duhovnike iz drugih dežel, ki naj delujejo pod njegovim vodstvom. Sv. Stolici naj pa pošlje natančno poročilo o razvoju in stanju med katoičani v Avstraliji.

Tako je dal Rim Fr. Dixonu prosto roko pri gradnji novega misijona. Kot apostolski prefekt ni bil podrejen nobenemu škofu, temveč naravnost Sv. Stolici. Cerkev v Avstraliji je — shodila... Vsaj tako bi bilo pričakovati. Pa je prišel nov hud udarec.

Upor Ircev v Paramatti

Mladenič Hichard Hayes je opravil v Rimu sijajen posel in avstralski katoličani ga bodo vedno ohranili v hvaležnem spominu. Toda Fr. Dixon je prejel prej omenjeni rimski odlok šele, ko so mu bile roke znova zvezane. Tako ga je rimsko

povišanje našlo sredi največjega avstralskega ponižanja.

Irci so dne 4. marca 1904 dvignili v Paramatti vstajo. Čeprav ni bil Fr. Dixon vanjo zapleten in tudi njegove javne službe božje niso imele ničesar z njo opraviti, so bile posledice žalostne. Med drugimi kaznimi za upor je bila tudi ta, da je oblast prepovedala nadaljnje službe božje in Fr. Dixonu vzela vse pravice kot duhovniku. Odtegnila mu je tudi letni honorar v znesku £ 60. Na skrivnem je še opravljal duhovniške posle, ni pa smel prejemati nobene odškodnine. Živel je v takem siromaštvu, da so celo usmiljeni protestantje začeli prispevati v blagu, da je mogel živeti.

V takem položaju mu rimsko povišanje ni popolnoma nič koristilo. Sploh ni imel prilike, da bi odlok komu pokazal. Dejstvo, da je Avstralija imela svojega prvega apostolskega prefekta, je ostalo neopaženo. Fr. Dixon je še štiri leta — pred Cerkvijo postavno, pred svetno oblastjo nepostavno — sredi nepopisnih težav vršil svoje posle, največkrat tajno, včasih pol javno. To pač priča o njegovi junaški dušnopastirski gorečnosti. Zabeležil je le malo krstov in porok, še te seveda v zasebno beležnico. Glede njegovega ostalega duhovniškega delovanja in karitativno-socialnega udejstvovanja doslej niso našli zgodovinskih sledov.

Ko se je leta 1808 vrnil na Irsko, je nesel s seboj najvišje hvaležno priznanje avstralskih nonaseljencev in globoko hvaležnost katoliških konviktov in osvobodencev.

PROSLAVA SLOMŠKOVE STOLETNICE V MARIBORU

POTEKLO JE STO LET, odkar je škof Slomšek prenesel sedež lavantinske škofije iz št. Andraža v Maribor. O tem smo že poročali v našem listu zlasti v junijski številki.

Domovina je proslavila ta jubilej v dneh 5. in 6. septembra. Kolikor je znano, je oblast dovolila samo strogo cerkveno proslavo, izven cerkva ni smelo biti nobenih prireditev.

Glavne slovesnosti so se vršile v Mariboru. V soboto 5. sept. se je začela proslava v baziliki Matere Milosti pri frančiškanih. V kriпти te cerkve namreč počivajo Slomškovi zemeljski ostanki. Navzočni so bili poleg vseh treh slovenskih škofov tudi nekateri vladike iz južnejših delov države. Po pridigi so odmolili molitev za Slomškovo beatifikacijo (proglašenje za svetnika) in nato slovesno javno izpoved vere. Nabito polna cerkev je kot z enim glasom ponavljala Slomškove besede: SVE-TA VERA NAM BODI LUC!

V nedeljo 6. sept. se je slovesnost nadaljevala v stolnici, ki je lepo prenovljena in je bila za tisti dan izredno lepo okrašena. Za ta dan so dospeli še nadaljnji cerkveni dostojanstveniki, da je bilo v sprevedu deset škofovskih miter. Krasno petje ste izvajala združena zbornica stolnice in frančiškanske župnije. Ob zaključku je škof dr. Držečnik podelil papežev blagoslov.

Da bi mogla proslavi prisostvovati nemoteno večja množica kot jo zmoreta mariborski največji cerkvi, so popoldanski program prenesli k romarski cerkvi na Ptujsko goro. Zbralo se je okoli 5,000 vernikov, ki so v cerkvi in okoli nje prisostvovali pobožnostim. Pridigal je ljubljanski namestni škof Vovk, maševal krški dr. Srebrnič, pe-te litanije je vodil mariborski dr. Držečnik. Bil je že mrak, ko se je množica razhajala — srečna in zadovoljna, da je mogla "Slomškovo leto" vsaj v taki meri proslaviti, čeprav je pomen leta zaslužil še vse kaj več...

★ **ZE JE ZADNJA ŠTEVILKA** "Misli na vidi-ku. In spet se bo pričel nov letnik... Spominjam se časov, ko sem še kot urednik "Ave Marije" v ZDA prejemal prve, razmnožene, številke tega našega avstralskega lista. Skromen je bil, a že je vršil svoje poslanstvo. Potem so začele izhajati v tisku. S to številko pa imamo za seboj že **osmi letnik** in ta v obliki revije, ki se je nam avstralskim Slovencem ni treba prav nič sramovati. "Misli" imajo gotovo med nami veliko poslanstvo in ga tudi vrše: tiho in skromno, pa zato bolj prepričljivo. V nobeno slovensko hišo ne vdirajo s silo, a nobeni slovenski družini, ki jih prejema, ni žal, da prihajajo. Iz njih strani veje ljubezen in toplota materinskega jezika in vernega slovenskega srca. Ob branju človek nehote čuti, da je to res "NAŠ" list, ki mu ne gre za dobiček, ali ki bi živel na račun posameznih dobrotnikov, pa bi moral zato peti v njihov rog. Naročniki sami mu z naročnino podaljšujejo življenje in kadar pride več naročnine, se dvigne tudi število strani. V mnogih družinah so mi to omenili v zadnjem času in vseč jim je.

Bog daj "Mislim" začeti še mnogo letnikov in še večkrat dvigniti število strani!

★ Na letošnjem melbournskem Royal Show-u smo se Slovenci spet kar lepo izkazali. Pokazali smo, da smo sicer res majhen narod, a imamo svojo kulturo in tradicijo, ter smo nanjo ponosni. Če so ameriški Slovenci lahko uvrščeni med narode, ki so gradili Združene države, ter imajo svoj stalni del v Muzeju vseh narodov pod Kipom svobode na otoku pred New Yorkom, zakaj bi ne smeli avstralski Slovenci pokazati, da imamo kot narod svoje pravice in nismo samo neznatni privešek večjih skupin. Avstralija nam teh pravic ne odreka, sami smo si krivi, če nas premalo pozna. Royal Show je najlepša prilika, da širša javnost zve za ime našega malega naroda (četudi smo bili letos zaradi tega zlonamerno ožigosani kot "manja politička grupica"). Narodnost je dar božji in ne politika. Prava narodna zavednost je krepost, ki jo tudi tujec visoko ceni, in je daleč od šovinizma. V Ameriki sem imel priliko videti, da so bili ravno zavedni Slovenci tudi najboljši ameriški držav-

ljani. Kdor se sramuje svoje narodnosti, ta tudi svoji novi domovini ne bo nikaka pridobitev: brez-značajnejš, ki se obrne tja, kjer mu bolje kaže.

★ Krščevali smo dne 25. oktobra v družini Oskarja Metlikovec in Olge r. Legiša v Traralgonu (Gippsland): sinčku je ime Rino Oskar. — Prvorojenca stadbila Ivan Maljevac in Amalija r. Stemberger v Ascot Vale: dne 32. oktobra je dobil ime Jožef. — Dne 7. novembra je bil slovenski krst v stolnici sv. Patrika v Melbournu: družina Andreja Lenarčiča in Frančiške r. Avšič iz Noble Parka je dobila Janeza Franca. — Dne 8. novembra sem pa v teh treh letih pri krstih menda dosegel rekord: kar pet sem jih imel na en dan. V cerkev sv. Družine v Bell Parku (Geelong) so prinesli h krstu štiri: Gino Rutar in Gina r. Hvalica sta dobila hčerko, ki ji je ime Adriana. — Družina Stanka Sterleta in Danice r. Fatur je dobila sinka Viljema. Obe družini živita v Norlane. — V družini Antona Novaka in Alojzije r. Pelc je zajokal drugi sinko: Andrej Romeo. Iz Armadale sta ga prinesla h krstu v Geelong, da sta bila g. in ga. Jože Konšak lahko botra enkrat za dvakrat: botrovala sta namreč tudi Rudolfu Cvetku, novorojenčku družine Rudolfa Horvat in Stefanije r. Livk. — Pa tudi Thomastown je dobil novega Slovenca, prvorojenčka družine Ivana Barbiša in Ljudmile r. Lenarčič: Ivana Antona smo krstili v Eppingu. — Naše iskrene čestitke vsem malčkom! To pot je 7:1 in spet imajo fantki besedo. Pa še kakšno, ko jih je kar sedem!

★ In poroke? Dne 26. septembra se je v cerkvi sv. Monike v Moonee Ponds poročil Jim Carli z Betty Gilmore. Ženin je doma iz Trebč (Slov. Primorje), nevesta pa je rojena v Glenroyu. — V Traralgonu je dne 10. oktobra Danilo Dekleva popeljal pred oltar svojo nevesto Elizabeto, katere priimka pa žal ne vem. Danilo je doma iz Slov. Primorja. — V Newportu sta si 24. oktobra v cerkvi Srca Jezusovega obljubila zakonsko zvestobo Janez Mihelčič in Tinka Frlic, ki je šele nedavno prišla med nas. Ženin je doma iz Dolnjega Logatca, nevesta pa je Gorenjka, doma iz Hotovelj, župinja Poljane nad škofjo Loko. — Isti dan

sta rekla "da!" tudi dva iz zelene Dolenjske: Jože Kastelic iz Žalne in Slava Zajc iz Višnje gore. Poroka je bila v cerkvi sv. Petra v Tooraku. — Dne 7. novembra pa spet slovenska poroka v Newportu: Milan Hubner iz Povirja pri Sezani je dobil za ženko Pavlo Turk iz Gorič, župnija Hrenovice. — V cerkvi Fatimske Matere božje v Port Melbourne sta dne 14. novembra sklenila zakon Anton Kristan in Marta Kalister. Ženin je doma od Sv. Petra na Krasu, nevesta pa iz Juršč (župnija Knežak) ter je šele pretekli mesec dospela med nas. — Pri Sv. Ignaciju v Richmondu pa sta si isti dan obljubila zvestobo Stanko Terlikar (doma iz župnije Logje, Slov. Primorje) in pa Frančiška Gentile iz župnije Deskle, Slov. Primorje).

Vsem parom obilico božjega blagoslova na skupno življenjsko pot!

★ Prva nedelja v novembru je bil dan našega vsakoletnega romanja. Po slovenski sveti maši smo odšli izpred naše cerkvice v Burnley — proti Sunbury. Letos se nas je zbralo za tri polne avtobuse in kar dolga procesija avtomobilov nam je sledila. Šestnajst slovenskih narodnih noš je bilo med nami in bandero Marije Pomagaj smo imeli s seboj, katerega sem pred mašo blagoslovil. Tako smo se kot res velika skupina priključili procesiji, ki se je veličastno razvila po zelenih livadah salezijskega zavoda Rupertswood v Sunbury. To leto se je te evharistične manifestacije udeležilo okrog 30.000 vernikov.

Lahko rečem, da je največ pozornosti vzbujal triletni Mesarjev Johnny v slovenski narodni noši. Bil je kot iz cukerkar in fotografirali so ga od vseh strani. Pa tudi ostali naši najmlajši so bili prisrčni: Hartmanov Maksi, Johnnyjeva malo starejša sestra, Zdražilova Lilijanca in štiri deklice iz St. Albansa. Med odraslimi se je postavil Martin Zidanski, ki si je dal napraviti štajersko narodno nošo. Navdušenje za narodne noše je med nami toliko, da bomo imeli prihodnje leto že vsaj po eno narodnih noš iz vseh delov Slovenije. Imamo na razpolago knjigo z barvanimi slikami, ki prikazuje in razlaga vse slovenske narodne noše. Okrog dvajset jih je in kaj pestre so. Slovenci, ki se za narodno nošo zanimate, kar korajžno na delo!

★ Ker leži naše pokopališče Keilor ravno na poti med Melbourne in Sunbury-jem, imamo sleherni leto lepo priliko, da se na to prvo novembrsko nedeljo ustavimo spotoma tudi na pokopališču in pomolimo za naše pokojne. Letos smo se prvič zbrali na grobovih, jih okrasili s cvetjem in svečkami ter odmolili molitve za rajne. Obenem smo se spomnili vseh svojih dragih, ki počivajo na tujem ali v domovini na domačem farnem pokopališču. Tako smo dobili s tem obiskom našega po-

kopališča vsaj skromen nadomestek za obisk domačih grobov, kamor bi poromali za Vse svete, če bi nas življenje ne vrglo tako daleč od doma.

Vsakdo, s katerim sem govoril po tem našem dnevu, mi je dejal, da je bilo lepo ter se bo drugo leto spet pridružil. Vsem udeležencem, zlasti pa narodnim nošam in tistim, ki so na grobove prinesli cvetja in svečk, prav iskrena zahvala. Enako vsem, ki so z nedeljsko nabirko v cerkvi pokrili stroške za naše bandero Marije Pomagaj.

★ Za drugo leto bomo dobili tudi bandero Svetogorske Matere božje, saj je ta božja pot tako pri srcu našim primorskim rojakom. Bo isto izdelave, le namesto slike Marije Pomagaj bo podoba Svetogorske Kraljice. Darove že zdaj z veseljem sprejemam. — Zlasti iz naših vasi Slovenskega Primorja je tu veliko ljudi. Nekatere župnije so zastopane v takem številu, da res lahko tvorijo skupino zase. **Nedavno sem govoril z rojaki iz podgrajske fare in napravili smo sklep, da bodo dobili svoje bandero, na katerem bo slika podgrajske Matere božje.** Ob tem svojem praporu naj bi se zbrali vsi Podgrajci ob prilikah verske manifestacije, Vesel sem bil te ideje in rojaki iz marsikatero domače fare bi lahko prav tako dobili svojo versko zastavo. V ponos bi jim bila in opominu obenem, naj ne pozabijo domače fare, kjer jih je svoj čas občila krstna voda. Bila bi lepa tolažba domačim v domovini, ko bi dobili v roke sliko svojih dragih ob farni zastavi, pa četudi plapola tako daleč od rodne grude.

★ Spet je slovenska hiša v Viktoriji postala — pogorišče. Znani Pungerečarjevi družini v Plenty, ki nas je že nekajkrat ljubeznivo sprejela na vesel piknik, je dne 19. oktobra pogorela domačija. Naslednji dan sem jih obiskal. Sreča in nesreči je bila, da sta bila otročka zunaj. — Pungerečarjevi so kar vdano sprejeli težko preizkušnjo. Iskreno se zahvaljujejo vsem, ki so jim ob tej priliki prišli na pomoč.

BOŽIČNI SPORED ZA VIC. in S.A.

na strani 21

O P O Z O R I L O

Prispevki za božično (januarsko) številko morajo biti v urednikovih rokah n a j - k a s n e j e do 10. decembra.

MOST IN ŠE EN MOST V CANBERRI

Dr. Ivan Mikula

V CANBERRI JEMLJEJO V ROKE GRADNJO nad kilometer dolgega šest-tračnega mosta, ki bo vezal južni in severni del prestolice. Pod mostom bo valovalo prostrano umetno jezero, ki bo torišče mnogovrstnega vodnega športa in prijetna izmenjava med griči, ravninami, cestami, zgradbami, parki. Nič čuda, da je Canberra močno privlačna za večje in večje število naseljencev, med njimi ne na zadnjem mestu — Slovencev.

Kar je most v prometnem oziru, to je naša katoliška vera v nadnaravni resničnosti: povezuje tostranskega z večnim, vernikov z Bogom.

Tudi te velike resnice se naši rojaki v Canberri zavedajo. To so ponovno izpričali v nedeljo 11. oktobra, na praznik Materinstva Marijinega. Večerna služba božja v cerkvi sv. Patricka, Bradon je bila zelo dobro obiskana. Posebno razveseljiva je bila udeležba številnih mladih družin z otroškim drobižem. Moderna cerkev ima poseben prostor "pod steklom", povezan z ostalo cerkvijo tudi z zvočnikom, da more mati z otrokom paziti na dete in vendar slediti službi božji.

Tudi taki, ki jim je ustanovitev družine še v samem hrepenjenju in resnem načrtu, so bili lepo zastopani. Veličastno so donele naše pesmi Jezusu in Mariji v počeščenje — pogumno ljudsko petje, kakoršnega si želimo povsod, kjer in kadar so Slovenci zbrani pri službi božji.

Tako Canberra ne prednjači le kot prestolice, tudi slovenski meščani prestolnega mesta prednjačijo z dobrim zgledom pravih vernikov. To mi je potrdil tudi župnik, ki je s ponosom navedel imena slovenskih mož in družin, ki so dika njegove župnijske dejavnosti. Jaz pa zvoneča imena rajši zamolčim, ker se zavedam, da niso pohvale vredni le tisti, ki so se že izkazali s svojimi talenti, ampak tudi vsi oni, ki se tiho in vdano šele uvrščajo v versko skupnost. Vsem bo Bog plačnik.

Ob oltarju nam je "predsedovala" Ona, ki jo kličemo: Marija Pomagaj, Slovincem vladaj! Komaj je njena milostna podoba dospela iz Ljubljane, mojstrsko izdelana pod čopičem uršulinke matere Pije, že je poromala z duhovnikom na obisk v Canberro, čeprav je njen končni cilj in bodoči dom — Brisbane...

"Pa Slovenci v Brisbanu ne bodo zamerili, ko ste razvili njihovo bandero že v Sydneyu, zdaj pa tudi pri nas?" je vprašala rojakinja, doma v bližini Brezj.

Na to nil bilo težko odgovoriti. Po mojih mislih bodo še ponosni na to, da so rojaki drugod

imeli priložnost videti, kako so se ravno brisbanški Slovenci prvi zavzeli za nabavo tako lepega bandera. Vrhu tega je kaj pomenljivo, da prihaja brezjanska Marija Pomagaj v Brisbane preko treh prestolic: bele Ljubljane, večnega Rima in mlado-stne Canberre.

Božjo službo smo zaključili s himno, ki naj bi bila nam vsem geslo življenja: "Povsod Boga... naši mladini... našim družinam... zemlji slovenski... zemlji avstralski... kraljestvo božje po Mariji povsod!"

Pod duhovnim mostom milosti od duše do Boga je pestro torišče dejavnosti in družabnosti, ki razveseljuje človeško srce in sožitje z rojaki. Zato škof Slomšek, svetnik in prosvetitelj, duhovnik, pesnik in pisatelj, z edinstveno jasnostjo imenuje sveto vero "luč do zveličavne narodne omike". Kultura raste iz vere in dobiva svoj sijaj od Boga — ali pa vodi v nekulturo.

Ali nismo vsi priče raznih "izmov", ki so človeštvo zavedli v zagato in propad, ker so mislili, da morejo biti kulturni brez Boga? Zasmehujejo vero in preganjajo vernike, pa sami padajo med mlinske kamne. Slavni Grillparzer je dejal: "Od humanizma preko nacionalizma v bestializem".

Ali se vam ne zdi, da ta izrek lahko potrdimo vsi, ki smo občutili na lastni koži bestializem črne, rjave ali rdeče barve — ta ali oni celo dveh ali vseh treh? Ali niso ti bestializmi grozili s propadom celim narodom — tudi našemu? In še ni na svetu varnosti pred njimi. Krščanstvo ter natranje in zunanja kultura narodov sta v vzročni povezanosti med seboj to je prišlo tudi do izraza v Canberri po božji službi pri naši prijetni čajanki, kjer smo se nasmejali, pozabavali, si ogledali film, kažoč nas same, naše vesele in žalostne doživlja je, naše znance in nam znane kraje. Ločili smo se s trdno obljubo: Kmalu zopet na svidenje!

Nam vsem bodi Canberra z bodočim mostom in jezerom pod njim prisposoda krščanske narodne omike, bogopovezane, edine trajne kulture!

SLOVENSKE BOŽIČNE PESMI NA RADIO

Sydneyska radijska postaja 2SM je obljubila, da bo med drugimi narodnimi ploščami igrala tudi slovenske. Verjetno po večkrat v teku dveh ali treh tednov pred Božičem. Pazite na to!

Misli, December 1959

MELBOURNE — NOV PRIMER POTEGA VŠČINE

NA ČUDNE VZPOREDNOSTI — "PARALELE" — NALETIŠ ČLOVEK, ko skušaš zasledovati potek in razvoj javnega življenja v širokem svetu. Na primer:

Melbourne v Avstraliji in -- Maribor v Sloveniji.

Ruda Jurčec v Argentini in — škof Fox v Victoriji.

"Ljubljanski triptih", roman v založbi Slov. Kult. Akcije in — "The Advocate", škofijsko tedensko glasilo v Melbourneu.

Ruda Jurčec pripoveduje v svojem romanu "Ljubljanski triptih": Komunistični organizator Lučo je odločil komunističnim študentom bodoče poklice. Tri je poslal v mariborsko bogoslovje — lemenat —, da bi postali duhovniki in širili komunistične ideje kot "petokolonci" katoliške Cerkve. Pravi "trojanski konji" v službi oltarja!

Zdi se mi, da je marsikdo — z menoj vred, priznam — ob branju romana dvigal obrvi in se čudil, kako bujno fantazijo ima pisatelj, da je kaj takega spravljal v svoj roman...

Zdaj berem v melbournškem "Advocatu", da je ondotni pomožni škof A.F. Fox govoril pred velikim številom melbournških poslovnih mož naslednje besede:

"Naj še to-le povem: Komunistična partija je nagovorila nekatere ljudi, ki so ji naklonjeni, da so postali 'Ministers of Religion' — služabniki vere. In tako imamo nekaj takih, ki so postali to na željo partije, da bi mogli kot taki več storiti za komunistično stvar, posebno še o priložnosti teh (komunističnih) 'mirovnih zborovanj'".

Tako je govoril škof. Gotovo ni mislil reči, da bi bil kdo tako utihotapljen v vrste avstralskih katoliških duhovnikov. Meril je na razne protestantske verske sekte. Komunisti dobro vedo, da smo katoličani v Avstraliji manjšina, pa prav tako dobro vedo, da bi se težko kdo mogel v katoliškem bogoslovju tako potajiti. Zato svoje "trojanske konje" vtihotapljuje med druge verske sekte. V Sloveniji ni bilo pomembnih drugih sekt, bile so tudi težke razmere v predvojnem vzdušju — Lučo je upal, da bo s komunizmom med katoliško duhovščino uspel. Koliko "sreče" je imel in koliko ne, ne spada v namen tega članka.

Priložnost za škofov govor je dala "mirovno zborovanje", ki se je vršilo v Melbourneu v novembru. Naglasil je škof dejstvo, da zborovanje prirejajo komunisti, čeprav to nikjer ni izrecno povedano. Komunisti se znajo skriti za privlačne kulise, v tem primeru in mnogih drugih so kulise: Mir, mir, mir! Le vojne ne, gorje nam, če izbruhne tretja svetovna! Zato vse za mir, mir, mir!

Kdo bi ne prikimal, kdo bi z vsem srcem ne podpisal! Kdo bi spraševal, kdo organizira zborovanje, saj to ni važno. Važno je, kaj in v kakšen namen organizira. Saj je bilo med vojno slišati mnenje: 'Magari s hudičem, samo da uničimo nazižem in Hitlerja...'

In so komunisti iskali in našli "sponzorje" za svoje 'mirovno' zborovanje med odličnimi ali vsaj jako pomembnimi Avstralci. Dolgo vrsto imen je bilo brati med "patroni", če že ne naravnost med sklicatelji zborovanja. Med njimi se blešče tudi imena nekaterih "Ministers of Religion"...

Že kmalu se je izkazalo, da niso vsa imena prišla med "patrone" z zavednim pristankom dotičnih. Nekateri so o pravem času spoznali, da so nasledili komunistični potegavščini, in so svoje podpise umaknili. Drugi so vedeli, kaj podpisujejo, in niso umaknili. Izgovor: Za mir gre, zoper vojno gre, kdorkoli je sklicuje, jaz sem z njim...

Škof Fox je navedel besede bivšega komuniste in urednika komunističnega dnevnika v Angliji. To je Douglas Hyde. Če kdo ve, kaj tiči za komunističnimi 'mirovnimi' zborovanji, ta gotovo ve. Njegove besede so:

"Komunisti hočejo tak 'mir', da bi se na Zahodu razorožili, Sovjetija in njeni sateliti bi se pa nemoteni pripravljali na vojno. Njihova 'mirovna' zborovanja imajo samo en namen: Pomagati, da Sovjetija laže širi svojo komunistično oblast dalje in dalje."

Mislím, da je nam Slovencem vse to jasno tudi brez izjav, ki jih dajejo taki možje kot sta Douglas Hyde in škof Fox. Želimo samo, da bi bilo enako jasno Avstralcem, ki še ne poznajo vseh komunističnih potegavščin.

Če je pa vendar kdo med nami, ki jo kakorkoli sodeloval pri "mirovnem zborovanju" v Melbourneu, o njem pač vemo, da ni bil nevede pognjen v to reč, ampak je zavestno "trojanski konj" med nami.

PONESREČEN ROJAK

V Sydney Hospital, Sydney, leži v Ward 9 rojak LEOPOLD SLOKAR iz Fairfielda. Imel je hudo nezgodo, da mu je vlak odtrgal obe nogi. Nezgodo je sprejel čudovito vdan v božjo Previdnost. Zato je tudi poln poguma. Obiski rojakov dobrodošli: Vsak večer od 7 — 8, nedelja, torek in petek tudi 2:30 — 3:30.

V FEBRUARSKI STEVILKI LETOSNJEGA LETA smo na kratko poročali o ustanovitvi SLOVENSKE IZSELJENSKE ZVEZE v zahodni Evropi. Čas je, da se spet enkrat ustavimo ob tem predmetu in poročamo na kratko, kako se stvar razvija.

Iz 4. številke VESTNIKA SIZ, ki je izšla v juniju, povzemamo naslednje:

Ne seji v Parizu 20. junija 1959 je začasni odbor SIZ razpravljajal o nadaljnjih korakih pri povezavi naših vrst v tujini. Vse dosedaj priglašene organizacije so prejele vprašanja o predlogih in misljenju glede:

1. Kontinentalnih odborov (dosedanje skušnje povedo, da bodo morda taki odbori še najbolj odgovarjali namenom in delu slovenskih izseljencev.)
2. Pravil in poslovnika teh odborov.
3. Odnosa do centralnega odbora.

Odgovore bomo objavili, da bo mogoče ob splošni diskusiji najti najbolj primerno obliko SIZ.

"Naša luč" piše o SIZ

Novi časi prinašajo nove potrebe in zahteve. Iz tisočev naših nesebičnih, požrtvovalnih in vztrajnih delavnosti v tujini moramo napraviti delovno vrsto, ki bo nastopala smotrno, urejeno in enotno.

To urejeno delovno vrsto skušamo uresničiti v SIZ, ki naj bi vključevala vse organizirane Slovence v tujini ter jih družila v delu za naslednje cilje:

1. med slovenskimi izseljenci ohranjati in krečiti narodno zavest;
2. podpirati njihovo versko življenje;
3. nuditi moralno podporo in materialno pomoč;
4. obveščati svet o Sloveniji in Slovencih, njihovih težnjah in problemih;
5. vzporejati delo slovenskih izseljenskih organizacij v dosego namena.

Kot nežne kaplje smo razkropljeni v morju tujine. Vse nas vabi in sili, da čimprej pozabimo svoje posebnosti in se prilagodimo okolju. Tu v resnici ni lahko vztrajati in držati glavo nad vodo, ker je treba stalno plavati proti toku. Kaj takega zmorejo samo močni značaji. Samo ljudje, ki vedo, kaj hočejo. Vsakdanje življenje glede tega nam kaže čudovite primere. Tudi mi hočemo.

S šolo, tiskom, narodnimi prireditvami, domačimi običaji, slovensko službo božjo. itd. si bomo gradili košček domovine v tujini — narodu v ponos, nam samim v tolažbo, našim mlajšim v pobudo.

Zato zopet pozivljamo: PRISTOPITE K SLOV. IZSELJ. ZVEZI!

Vprašanja in informacije pošljite na tajnika SIZ:

G. Vinko Žakelj
Rue de la Paix 16
Liege, Belgique

Iz št. 5 VESTNIKA SIZ, ki je izšla v avgustu, povzemamo:

Dne 4. avgusta je minilo leto, odkar je bil izbran sedanji odbor SIZ. Pri ustvarjanju velike organizacije, kot je zamišljena SIZ, obširna tako po teritoriju kot po notranji zasnovi, je potrebno, da se najprej konsolidira odbor sam, kar je bilo storjeno v preteklem letu. Delo se vrši v popolnem soglasju, k sejam prihajajo tudi drugi Slovenci in je vedno govora o pritegnitvi laikov.

Zamisel SIZ je bila na splošno dobro sprejeta, le redki so bili negativni odzivi — v glavnem iz strahu, da ne bi bila organizacija zadosti demokratično zgrajena.

Dosedaj priglašanim društvom je odbor poslal prošnjo, naj sporoče svoje mnenje glede pravil, poslovnika itd.

Odbor je imel štiri seje, zadnja je bila v Parizu.

Odbor mora rešiti sedaj vprašanja:

1. Kako pridobiti vsaj večino slov. organizacij, da se včlanijo v SIZ?
2. Kje najti kraj in prostore za izseljensko centralo?
3. Kako najti sredstva za financiranje celotne SIZ.

Pozivljamo: PRISTOPITE K SLOV. IZSELJ. ZVEZI!

PRIDIGANJE je v Sloveniji še vedno tvegana reč. Frančiškan p. Roman Tominc je v pridigi omenil, da so bile nekdanje usmiljenke bolj požrtvovalne bolničarke kot današnje svetne. Mesec dni zapora ali 6,000 din kazni! V Mariboru so imeli misijon kot del "Slomškovega leta" v proslavi stoletnice prenosa škofijskega sedeža iz Koroške. Pridigali so trije jezuiti, pač preveč "korajžno" ali kakor že. Dva sta morala plačati po 10,000 din, tretji je dobil tri mesec zapora. Cerkev je kajpada po trditvi komunistov še vedno strašno "svobodna", duhovnike pa zasleduje "Kanzelparagraf" in jim natika nagobčnike.

Izpod Triglava

V ŠT. VIDU NAD LJUBLJANO je v avgustu umrl zdravnik dr. Joško Arko, Ribničan. Več ko 35 let je v št. Vidu vršil službo občinskega zdravnika. Med vojno so ga Nemci odvedli v Begunje kot talca, vendar se je prijateljem posrečilo, da so ga rešili in se je vrnil v št. Vid. Mnogo je preстал tudi pod partizansko gonjo, sina medicenca so mu ubili, starejši, Vojko, se je umaknil v svet in je danes znan kot velik planinec itd. v Argentini, skupno z Brtoncljem tudi drugod po svetu. Rajnemu zdravniku je v Ameriški Domovini napisal kot svojemu sošolcu in prijatelju kratek življenjepis dr. Val. Meršol.

V TRŽIČU so morali povečati tovarno za kose in srpe, toliko je naročil. Torej to dvojno najbolj znano kmečko orodje "iz starih časov" le še ne prihaja iz mode.

V LJUBLJANI so proslavili 130 letnico obstanka slavnoznane Blasnikove tiskarne. Menda še nosi prvotno ime, kali?

V GORICI so se zavzeli za arheološko — starinoslovsko — raziskovanje mesta. Med drugimi zanimivostmi iz starih časov so prišli na dan tudi prvotni temelji cerkve sv. Antona, ki jo je ustanovil sam padovanski svetnik in ji bil nekaž časa predstojnik.

V ISTRI odpirajo italijanske šole baje točno po dogovoru znane londonske pogodbe. Hoče se Jugoslavija izkazati, da je bolj pravična napram svoji manjšini kot Italija. Manjka pa učnih moči, ker so laški učitelji zbežali preko meje.

V CERKLJAH na Gorenjskem je umrl ondotni župnik Janez Črnilec v starosti 70 let. Rojen je bil v Naklem. V Cerkljah je župnikoval 23 let. Podlegel sladkorni bolezni. Vsa fara je za pričo, da je rajni neumorno delal za dušni in telesni blagor svojih ljudi in se do konca zanje žrtvoval. Za pričo je tudi farna cerkev z vsemi podružnicami v svojem prenovljenju. Sovražili so blagega moža samo zagrizeni komunisti. Ti so tudi dosegli, da se pogrebni sprevod ni smel viti skozi vaš, ampak naravnost iz župnišča na pokopališče. S tem pa seveda niso nobenega Cerkljana pridobili na svojo stran.

V KOPRU so oddajali televizijski program v prijateljskem objemu Jugoslavlani in Italijani. Šlo

je za zблиžanje med obema sosedoma in poročila ugotavljajo, da so prireditelji namen v celoti dosegli. Ob zaključku je italijanka zaklicala: Na svidenje, slovenski fant je pa dodal: Buona notte! Goriški Katoliški Glas v svojem poročilu o prireditvi izraža željo, da bi se kaj takega priredilo tudi v Gorici in Trstu... in dodaja: "Pozdravljamo prizadevanje obojnih civilnih oblasti za zблиžanje med Italijani in Slovenci. Iskreno želimo, da se ta zdravi duh... prenese v praktično življenje na vsakem področju. Posebno še na verskem in cerkvenem!"

NOVO VELENJE se imenuje na novo zgrajeno mesto, ki so ga s posebno slovenostjo odprli 20. septembra. Leži v šaleški dolini na štajerskem in je nastalo šele v najnovejšem času. Prvotno je bila tam majhna naselbina za rudarje v bližini šoštanjanskega gradu. Zdaj šteje kakih 35 tisoč prebivalcev in ima več nebotičnikov, najvišji imajo 14 nadstropij.

IZ NOVE GORICE poročajo, da je ljubljansko prizivno sodišče razveljavilo obsodbo župnika Alberta Metlikovca, o kateri smo poročali nedavno. Sodišče v Novi Gorici mu je svoj čas prisodilo pet mesecev zavora, češ da je zakrivil prepire med dvema zakoncema. Ljubljansko sodišče je razsodilo drugače in odredilo nov sodni postopek.

CERKEV SV. KATARINE na pobočju Sv. Gabriela pri Gorici so porušili z dinamitom. Med vojno je bila poškodovana in od tedaj ni več služila svojem namenu, ker ni moglo priti do obnove. Cerkevne oblasti so skušale posredovati pri vladi, da bi cerkev ostala in se popravila, toda noben priziv ni obveljal. Ker je bila ta cerkev ena najstarejših v goriški okolici, so jo skušali rešiti vsaj kot zgodovinski spomenik. Zdaj kraljuje na pobočju Sv. Gabriela namesto nekdanje cerkve planinska koča "Kekec".

NA BREZJAH pri Mariji Pomagaj so bili v avgustu poleg mnogih drugih romarjev tudi Slovenci iz Gorice. Pripeljali so se tja v dveh avtobusih. Nekateri med njimi so bili prvič na Gorenjskem. Obiskali so poleg Brezij tudi Bled, Bohinj in Prešernov rojstni kraj na Vrbi.

NA OPČINAH pri Trstu so imeli veličastno procesijo v čast fatimski Mariji in poslali sv. Očetu naslednji telegram: Slovenski verniki tržaške škofije, zbrani na vsakoletni slovesnosti v čast fatimski Materi božji na Opčinah pri Trstu, sinovsko pozdravljamo skupnega očeta katoliških narodov. Skupno z našim prisotnim škofom in vsemi duhovniki izpovedujemo pred Marijinim oltarjem zvestobo, hvaležnost in ljubezen sveti Cerkvi in prosimo apostolskega blagoslova.

CVETLICE NA GROBOVIH

(Govoril dr. I. Mikula)

NAŠA POKOPALIŠČA SO SREDI UMIRAJO-
ČE jesenske narave v domovini in sredi naše južne pomladi cvetoči vrtovi, posuti s cvetjem hvaležnosti in ljubezni. Tihi in plahi prislušujemo skrivnostnemu šepetu cvetlic na grobovih naših dragih, njim naj poneso naš pozdrav v nevidno večnost.

Cvetlice na grobovih govorijo o malih otrocih, pričakovanih s hrepenčo ljubeznijo, a je njihovo kratko življenje bilo staršem le bežen žarek sreče... Cvetlice na grobovih pripovedujejo o nadebudni mladini, ponosu, časti, nádi staršev in naroda. A zavratna bolezen, neugnana nesreča, besna vojna je kruto strla mladi rod... Cvetlice na grobovih pričajo o zvestobi očetov, mater, mož, žena, sredi dela, dolžnosti, požrtvovalne ljubezni, razrešenih zemeljskih obveznosti... In še in še omenjajo cvetlice na grobovih sorodnike, prijatelje, sosedo, znance, tovariše. Z nami so delili srečo in trud, veselje in žalost, sladili so nam nadležne grenkosti, za nas so morda žrtvovali svojo srečo...

Od okrašenih grobov na blagoslovljenih pokopališčih hite naše misli na nešteta mesta vojnih grozot in brezvestne podivjanosti, kjer ne križ na grobu, ne sveča ne priča, da je tod nasilni mejnik življenja nešteti naših zvestih mož in pogumnih fantov. Ko so odhajali od nas, so nam za slovo smehljaje dejali "Na svidenje!" — pa nam srečanje z njimi nikdar ne bo olepšalo našega potovanja skozi dolino solz...

Na premnogih grobovih cvetje ali vsaj naš spomin prosi: Ti, ki snivaš tod do dneva vstajenja, odpusti! Smrt nas je prehitela, predolgo smo odlašali, nismo ti mogli več povedati, kako dragoceno in dobrotno nam je bilo tvoje delavno življenje, saj nismo vedeli o tvoji nenadomestljivosti. Niti zahvaliti, oddolžiti se ti nismo mogli. O koliko grobov obiskujemo ali jih zaman išče naša misel! In prav toliko izruvanih življenj in strti nad objokujemo. Verno, sočutno srce nikdar ne zameri, če kdo v prvi divji bolesti obupano sprašuje: "Zakaj, o Bog, si mi vzel najdražje bitje, prekipevajoče dobrotne ljubezni, veselja do življenja in dela? Z njim je moje srce doživljalo vso lepoto sveta, v njem je našlo srečo in dokaz tvoje božje ljubezni... In zdaj se ne povrne nikdar več in moje življenje bo sličilo rožnemu vrtu, ki ga je slana pomorila — prav do trenutka dopolnitve moje življenjske usode..."

Bratje, sestre, nikar se ne sramujmo teh vročih čustev ljubezni in bolesti ob smrti in grobovih najdražjih! Gospod Jezus je ta čustva posve-

til, saj se je sam zgrozil, raznežil, zjokal na grobu svojega prijatelja Lazarja. Tam pa je tudi v očigled smrti in trohnenja zagotovil, da je od smrti mocejša njegova ljubezen: "Jaz sem vstajenje in življenje, kdor v me veruje, ne bo okusil večne smrti pogubljenja."

Zato naša žalost ob smrti in na grobovih ne sme biti neverna, čezmerna, neutolažljiva. "Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!" Tako nam je umirajoči Jezus skušal dopovedati: Smrt je povratak k Očetu v nebesih. Dolgo poprej pa je že modri Platon učil, da je vrednost in naloga filozofije v tem, da nas uči prav umreti. Tembolj je vrednost in naloga Kristusove vere v tem, da nas navaja prav živeti, da bomo mogli dobro umreti. Svojega srca ne smemo navezati na varljive in minljive dobrine, časa ne smemo tratiti z ničevnim in bežnim veseljačenjem. Zavedajmo se:

"Dolgost življenja našega je kratka.
Kaj zanacev je zasula že lopata!
Odprta noč in dan so groba vrata,
Al' dneva ne pove nobena prat'ka."

(Prešeren)

Povsem nepoznani podatki naše smrti nas ne puste živeti tjavendan. Predani resnemu delu se približujemo osrečujočemu večnemu cilju, Bogu samemu, ki edini zamore umiriti naše nemirno srce. Smrt je povratak k Bogu. "Vsi homo enkrat zaspali, v hišo Očetovo šli..." (Slomšek)

Tako smrt in grob izgubita bridko žalost. Naše drage je Bog pred nami poklical v svoje kraljestvo večnosti. Tja naj hrepené tudi naša srca, da bo "kar je bridka smrt ločila,
spet mila smrt združila." (A. Medved)

Z Vseh Vetrov

SLOVENSKI AKADEMIKI V AMERIKI (ZDA), ki so organizirani v društvu SAVA, so imeli svoje letno zborovanje v Clevelandu spet letošnje poletje. Prišli so skupaj iz mnogih krajev Amerike in Kanade. Tako jih je na primer iz Chicago prišlo 18. Poleg stanovskih in organizacijskih zadev je bilo več predavanj o splošno narodnostnih stremljenjih slovenstva v tujini, nakar so bile sprejete močne resolucije. Tudi za širšo slovensko javnost so bile na programu primerne točke, posebej razstava slik slovenskih umetnikov, med katere spadajo že tudi nekateri akademiki. Ves potek zborovanja je pokazal, da je med ameriškimi mladimi Slovenci veliko smisla za "znanstveno analiziranje slovenskih problemov."

DVA MLADA AMERIŠKA JOŽETA sta postala zdravnika. Seveda — Slovenca. To sta dr. Jože Legan in dr. Jože Kastelic. Oba izhajata iz slovenskih družin v Clevelandu. V Ameriki je že toliko slovenskih zdravnikov, da bi komaj kdo mogel naštetiti vse. Isto bi se lahko reklo glede slovenskih profesorjev in celo duhovnikov.

SPANSKA PESNICA Marisol De Castro je prevedla v svoj jezik zbirko najlepših slovenskih pesmi in jih misli izdati pod naslovom: "Antologija De la Poesta Eslovena". Denarja ji manjka. Dva kanadska Slovenca, dr. Srečko Pregelj in inž. Viktor Žagar, sta dala v slovenski tisk oklic, da bi Slovenci zbrali vsoto 700 dolarjev, ki je potrebna, da knjiga pride na svetlo. Kolikor poznamo darežljivost ameriških in kanadskih Slovencev, kar verjamemo, da bo gdična Marisol dobila ček — morebiti že za letošnji Miklavžev dan.

IZ SLOVENIJE, AVSTRALIJE in še od drugod morajo uvažati Amerikanci "surovine", da si lahko privoščijo najnovejšo trebušno specialiteto: prekajene vrabce, pražene kobilice, mravlje s čokolado in petelinje grebene v marmeladi. Tako je bral neki Milwaučan v ljubljanskem časopisu, če se mu ni sanjalo.

MED "NOVIMI AVSTRALCI" je bilo že mnogo pritožb, češ kako nečedno ravnaajo z njimi avstralski domačini. Če kdo novih kaj zagreši, poročajo časopisi z debelimi črkami, da je ta in ta prišel navzkriž z deželnimi postavami. Kadar pa kak domačin kaj zakrivi, je poročilo stisnjeno v koticček, da ga človek skoraj mora prezreti. Take

pritožbe so se slišale, seveda so bile močno pretirane. No, zdaj smo se menda preobčutljivi "novi" oddahnili. Odkar igrajo svoje vloge v časopisju pristni Avstralec in pol, Rupert Stuart, in taki tiči kot sta Newcomb in Simmonds, ki tiskarne skoraj nimajo dosti velikih črk zanje, imamo "mi" čeden mir. Tudi če bi bilo o kakem "novem" kaj slabega v časopisju v teh časih, bi komaj kdo opazil, ostalo bi kar skrito spričo Stuartov, Newcombov in Simmondsov. Nekaj dobrega so ti nesrečneži torej le napravili. Če ne za "stare" Avstralec, pa vsaj za "nove"...

LJUDSKO ŠTETJE pripravlja ZDA za prihodnje leto v svojih 50 državah. Ne gre zgolj za ugotovitev števila prebivalcev, še polno drugih vprašanj bodo postavili in nanje odgovorili. Razveseljivo je, da vprašanja glede narodnosti ne bodo imela v mislih samo državo, iz katere se je kdo vselil, ampak bo treba zapisati, kateri m a t e r n i j e z i k kdo govori. Tako bodo naši rojaki lahko zapisali, da so S l o v e n c i , ne le Jugoslovani. Naši rojaki iz Koroške bodo lahko zapisali, da so Slovenci, ne le Avstrijci. Istotako tržaški, goriški, beneški in porabski Slovenci ne bodo zgolj Italijani in Madžari... če bodo le dovolj zavedni in prav zapisali. Kadar bo ameriški zglede posnela tudi Avstralija, bomo nekoč videli pravilno zapisano, koli ko je v Avstraliji Slovenec, ki so tega imena vredni.

STAROST še ni ob vso veljavo. Poročajo, da ameriški kandidat za bodočega predsednika, John Kennedy, izgublja šanse. Ne zato, ker je katoličan, ampak zato, ker je premlad, beremo. Kaj bo fantek z 42 leti počel v zboru Hruščevov, Adenauerjev, De Gaullova, Macmillanova, ki so možje in (to ni izrecno povedano) prefriganci. John, boš pa čez kakih 18 let spet poskusil, če res zdaj nič ne bo! Menda boš takrat že — mož!

MIKLAVŽ V SYDNEYU

Sv. Miklavž bo obiskal Baragov Slovenski dom, 121 Queen St., Woollahra (Sydney) v soboto 5. dec. ob 4. pop. Vabljeni otroci in odrasli!

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Maitland: — Lepo se zahvaljujemo, da ste se spet spomnili v MISLIH naših štirih otrok, ki so nam tako žalostno utonili. Tudi mi se jih zmerom spominjamo in jim nosimo na grobove cvetja. To delamo tudi zato, da pokažemo Avstralcem, kako je treba misliti na rajne, ne pa zanemariti grobove kar hitro po pogrebu, kot se tako rado godi. Le to naj omenim, da je obletnica naših 3. januarja, ne 2., kakor je bilo v tisku. Lep pozdrav — Družina Copot.

Wollongong: — Naš slavni državljani Peter Pavel Arhar, sinček Klančarjevih Pavla in Helge v Warrawongu, je po enem letu spet dobil prvo nagrado na otroški "razstvi" pod vodstvom Community Centra v Corrimalu. Kam bodo spravljali trofeje, če se bo to nadaljevalo do stotega leta fantkove starosti? No, bo že kako, za zdaj se omejimo na iskrene čestitke družini Arhar! — Kumica.

Wollongong: — Naznanjamo bralcem MISLI, da bomo imeli MIKLAVŽEVANJE v soboto 5. dec. ob 5. popoldne v 100F dvorani, Clanis St., Wollongong sblizu trgovine Markus Klark in Crown hotela). Darila za otroke oddajte pri vratih. Sicer bo pa Miklavž obdaroval vse otroke, matere naj jih za gotovo privedejo s seboj. — Po končanem Miklavževanju bo zabava s plesom in volitev odbora našemu društvu. Njegova naloga bo, da nas vodi po potih "slovenske skupnosti" in to zlasti v smislu socialne pomoči. Želimo strniti svoje slovenske vrste in vse svoje sile za napredek, ne sicer pod geslom: Vsi za slovensko fronto, temveč recimo: Bog živi in blagoslovi vsakega Slovenca, kateri bo zvest edinstvu in prijateljstvu Slovencev v Avstraliji! — Stanko Heric.

VICTORIA

Melbourne: — Danes prihajam pred Vas, dragi rojaki in rojakinje, z nenavadno prošnjo. Koli kor se spominjam, se doslej še odnikoder nihče ni oglasil v MISLIH s kakšno tako zadevo. Bom pa jaz prvi poskusil, saj beseda ni konj. In končno je že čas, da tudi Slovenci v Avstraliji stopimo v vrste tistih izseljenjskih rojakov in rojakinj, ki iz drugih delov sveta podpirajo cerkvene zadeve v naši domovini Sloveniji.

Dobil sem namreč pismo z lepo prošnjo od doma, podpisano od cerkvenega ključarja in župnika fare Sv. Vid nad Cerknico. Gre za nujno popra-

vilo podružnice sv. Jakoba v Štrukljevi vasi. Pismo pravi med drugim: "Če še eno zimo čakamo, nam bo cerkev razpadla. Najbolj nujna je nova streha na zvoniku, ki bo stala 250,000 dinarjev. Te vsote mi sami ne zmoremo, zato se obračamo s prošnjo na dobra srca rojakov v inozemstvu, da bi nam priskočili sa pomoč z velikodušnimi darovi, pa naj bodo še tako majhni. Z njihovo pomočjo upamo zadržati v svoji sredi svetišče sv. Jakoba, ki je med nami že nekaj sto let".

Tako pravi pismo. Jaz sam še ne morem prav veliko dati, lepo prosim prijazne rojake, da mi pomagata zbrati neko vsoto. Lahko pošljete naravnost na g. župnika Kazimirja Nastrana v št. Vid nad Cerknico, ali pa meni na tukajšnji naslov. Vsem že vnaprej prav lep Bog povrni.

Slavko Štrukelj
189 Brighton St.,
Richmond, Vic.

DOSTAVEK UREDN: Gornjo priporočamo. Je res, kot pravi Slavko: V Sloveniji so že veliko številno cerkva popravili z darovi rojakov iz tujine, tudi za nas v Avstraliji je že čas, da vsaj kaj majhnega napravimo za to reč v čast Bogu in vse selje vernih rojakov doma.

Geelong: — Globoko sta me potrli dve novici v novembrski številki MISLI. Prva je, da nam je ušla "žabica", ki se piše Čebulček. Ne vem, koliko škoda bo to za našo naselbino, ker ne morem iznajti, katera je bila. Jaz ji v duhu vsak dan za pojem tisto znano: Odkod si dekle ti doma, da te nobeden ne pozna? Odgovora pa noče biti od nikoder. Bolj me pa skrbi, kako jo bo zdaj Krompirjevec iskal in kje jo bo našel. Druga žalostna novica je pa ta, da se tisti Vampec menda misli skesati in umika svojih obljubljenih deset funtov za sklad. Če je tak, naj pa bo. Takole javno snesti besedo, se mi nič ne dopade. Zato pa jaz pošiljam tu dva funta za sklad, pa jih naj urednik Vampcu pod nos poriba. Pozdrav! — Trebušnik

Clayton. — Preselili smo je in pošiljamo novi naslov. Tako nam boste lahko še naprej točno pošiljali list MISLI, ki ga tako radi beremo. Takoj ko pride, začemo obračati stran za stranjo, kje bo bolj zanimivo branje. Nazadnje pa moramo po pravici reči, da se nam vse dopade od začetka do konca, novice, povestice, članki. Le tako naprej, lepo pozdravljamo in voščimo veliko uspeha. — Družina Jenko.

WEST AUSTRALIA

Narrogin. — Oprostite, da se tako dolgo nismo nič javili. Nismo pozabili na dolžnost, pa smo bili v zadregi z denarjem in zaslužkom. Zdaj smo se pa preselili in bivamo v Narroginu, okoli 130 milj od Perth na deželi. Mož je dobil delo pri železnici, čeprav je že precej star in je dosti mladih, ki lahko dobe zaslužek tu. Smo pa zdaj čisto sami med tujimi ljudmi. Tudi enega našega človeka ni tukaj. Ko bo spet prišel na zapad g. dr. Mikula na obisk, kako lepo bi bilo, če bo mogel tudi do nas. Ob njegovem zadnjem obisku se nismo videli, bilo nam je jako težko, pa mu je najbrž zmanjkalo časa, da bi skočil še do nas. List MISLI nam redno prihajajo in jih zelo radi beremo. Veselje je, imeti tak list v hiši. Še marsikaj drugega bi radi naročili, pa kar noče biti denarja za to. Zbogom za sedaj Vam in ostalim našim rojakom. — Družina PAVLIN.

Narrogin: — Še enkrat se moram oglasiti, čeprav sem se komaj pred kratkim. Pregledala sem vsa imena v Matici pokojnih v novembrski številki Lepo je, da ste spet vse natisnili. Našla sem vse, za katere sem vedela, samo enega ne. To je naš mladi fant, ki je preminul 7. junija v Perthu: Feliks Hobič iz Wanneroo... Bil je komaj 17 let star in zelo dober fant. Naj v miru počiva — M. Paulin.

SOUTH AUSTRALIA

Adelaide. — Rojaki v S.A. naj bodo opozorjeni na to, da bo radijska postaja v Adelaidi oddajala skozi dva tedna pred Božičem slovenske božične pesmi po večkrat na dan. Vsaj tako je obljubljen, pa upamo, da bo ostalo pri besedi. Postaja, ki bo oddajala, je 5KA. Imejte to v spominu in naravnajte radio na to postajo. Točen čas oddaj še ni določen, morda bo objavljen pozneje. — **Rojak.**

Nangwarry. — K nam sta spet prišli dve novi družini z imenom Anton Iskra. Tako imamo zdaj štiri družine Iskra in je velika nevarnost, da nastane oženj, ko je isker in iskric vse polno. Ena nova družina se pa imenuje Cetin in so prišli naravnost z ladje sem. Imajo hčerko staro 20 let. Ko so prišli, sem bil v Adelaidi na oddihu. Po povratku v ta kraj sem se pozanimal zanje, pa je bilo toliko "krompirjevcev" okoli hiše, da še bližje nisem mogel. Šel sem domov in se razjokal. V primeri z mojim potokom solza je Soča pri Kobaridu komaj majhen curek. No, še kaj drugega. Prvo sv. obhajilo so prejele Cvetka Pahor, Darin-

ka Schober in Marienka Iskra. Mežnarjeva Lenka pa hodi v High School in dobro napreduje. Čestitke vsem! — **Ivan.**

QUEENSLAND

Mt. Isa. — Pred dvema letoma sem se oglašil v MISLIH kot čitalec-zastojkar in vzbudil precej nezaželenega prahu, zato pa naj danes povem, da imam zdaj drugo ime: Plačnik! To je najbolj važno. Ne mislim hoditi po stopinjah nekaterih hvaluž (? — ur.), ki pravijo, da bi ne mogli živeti brez MISLI, ali pa vsaj zelo težko. Pač pa rečem, da so kar dobre, izredno dobre še za človeka, ki ne ve, kam s časom. Nedavno smo imeli priliko čitati, da so priobčevali brozgo. To tudi drži, samo da ne za vsakogar. Prvo, kar jaz pogledam, je tipkanje p. Bazilija, šele potem se spustim na druge strani. V oktobrski številki sem pa le našel nekaj med vrsticami patra, za kar bi želel boljšega pojasnila. Piše namreč, da verniki navadno pozabljajo moliti za svoje dušne pastirje. Moje mišljenje pa je, da bi verniki verjetno želeli tudi vedeti, koliko časa in kako naj bi molili, da bi bil efekt popoln. Spominjam se, da smo pred leti imeli priliko moliti za enega od dušnih pastirjev, pri čemer je bil uspeh molitve tako velik, da verniki niti vedeti ne smemo za njega. Lep pozdrav. — **M. Brenčič.**

Urednikova pripomba: Kako in koliko časa, pove sam Gospod, ki naroča: Vedno moliti in ne prenehati. "Popoln efekt" — kdaj ga molitev ima in kdaj ne, to lahko vidi Bog, mi kaj težko. "Priliko moliti za enega dušnih pastirjev" imate še prav tako kot pred leti, saj Bog ve zanj, čeprav verniki ne. Le veliko molite, potrebno je!

IGRALSKA SKUPINA "KARITAS"

vabi

na svoj prvi nastop z burko

TRIJE VAŠKI SVETNIKI

Poslovenil I. Cesar

KDAJ: v soboto 28. novembra ob 6:30 zvečer.

KJE: v dvorani St. Francis cerkve, Paddington.

(Vhod z Oxford St., 20. tramvajski stop)

Po končani igri zabava s plesom.

AVSTRA, KDO BI TEBE LJUBIL...

Neimenovan

POZNATE PESEM, KI SE GLASI:

Polje, kdo bo tebe ljubil,
ko bom jaz v grobu spal?

Ta lepa pesem se človeku nehote sprevrže v povsem nekaj drugega, ko poslušja in bere, kako h u d o je v Avstraliji:

Avstra, kdo bi tebe ljubil,
kdo bi v tvojem grobu spal?

Nehote, pravim, se sprevrže pesem v nekaj takega, ko bereš v avstralskem dnevniku dopis Britanca, pristnega Angleža, ki je izlil svoja čustva v naslednje vrstice:

"Sir: — Z zanimanjem smo brali Vaš članek o načrtu, po katerem saj bi se britanski priseljenci vračali domov z odplačevanjem potnih stroškov na broke.

Mi smo družina s sedmimi člani in nam je načrt zelo dobrodošel. Odkar smo prišli v Avstralijo, nam živa duša ni pokazala, da smo dobrodošli.

Ko gremo v trgovino, da si kaj kupimo z denarjem, ki smo ga v potu svojega obraza zaslužili v Angliji, ne slišimo drugega kot znano psovko: 'Pommies'. Avstranci so surovi in neprijazni, ne privoščiijo nam, da bi prišli kam naprej. Anglija je neprimerno boljša dežela, čeprav Avstraliji ne manjka sonca, kopaljšč in prostranih odprtih poljan.

Vrnili se bomo čimprej, da se nam možnosti vrnitve le nekoliko pokažejo. Morebiti smo med tistimi, ki niso z majhnim zadovoljni. Toda vedite, v Angliji človeku ni treba skrbeti, kako si bo pomagal v boleznii in pri oslabeledosti zobovja. — Razočaran, Newtown."

Avstra, kdo bo tebe ljubil, ko Britanec pojde 'home'?

Ali naj te ljubi kontinentalec, ki v svoji lastni razočaranosti zdihuje:

"Lahko Britancem v Avstraliji, znajo jezik in med svoje so prišli. In še denar so prinesli s seboj. Mi pa... siromaki taki..."

Mora biti res neznosno življenje v Avstraliji, ko niti Britanec ne vdrži, kajšele kak pristen Evropejec, tudi če ga je voda v Sloveniji priplavila na svet. Tako bi človek verjel, ko poslušja ljudi prve tedne ali celó, mesece po prihodu sem.

In vendar je še vedno res, da je nad milijon priseljencev tu v teku zadnjih 15 let, ki so po večini že davno pozabili, kako strašno so bili nekoč — razočarani in obupani... Tako zelo so na to pozabili, da se ne zmenijo za tiste, ki so zdaj razočarani in obupani. In je takih zmerom nekaj, zakaj barke še dovažajo ljudi, ki od samega av-

straleskega sonca ne morejo kaj prida živeti. Smejejo se jim:

"Na roke jim iti? Kdo je pa meni šel na roke? Sam sem si moral pomagati..."

O, tudi med temi in takimi se najdejo, ki imajo načrt, da se vrnejo čez morje. Nič več zaradi razočaranosti in obupa. Zato, da si bodo si tam nekje s svojim avstralskim denarjem napravili prijetno gnezdece. Privoščimo jim, Bog jim daj srečo tudi v bodoče!

Morda bodo vedeli povedati na oni strani morja tako kot britanski Razočaranec:

"Odkar smo prišli v Avstralijo, nam živa duša ni pokazala, da smo dobrodošli..."

Pri tem pa pozabljaio, da so vse današnje avstralske "žive duše", ki so "surove in neprijazne", bile nekoč razočarane in obupane in nedobrodošle. Da so danes "take", je kriva — Avstralija! Začaran krog, slepa ulica, kje je izhod?

Nikjer ga ni, dokler ljudje prihajajo sem z edinim namenom, da si "ustvarijo boljši položaj". Kdor ima samo to pred očmi, si je zamislil Avstralijo čisto napačno In velja pa to za vsako deželo, tudi za rodno domovino. Domišlja si, da je ves svet ustvarjen samo zanj in so drugi ljudje le zato tu, da njemu izgledajo pot do "boljšega položaja". Ko kmalu uvidi, da le ni tako — razočaran, obupan...

Pred dvema leti je prišla sem slovenska dekle. Begunka pred komunizmom? Prišla je s Hercegovcem in z njim živela. S Slovenci "ni mogla" priti v stike. S Hercegovcem je pridelala že drugo dete, ki ga nosi pod srcem. Nenadoma se je je Hercegovec naveličal in jo pustil. Avstralske oblasti so dognale njen položaj, uredile zadevo okoliščinam primerno, stopile v stike s slovenskim skrbstvom... Zdaj je bilo prvič, da je dekle moglo v lastnem jeziku potožiti, kako je razočarana, obupana, nesrečna! Zdaj bo morala — pomislite! — delati za svoj obstanek v zavodu, samo toliko bo "prosta" tiste tedne, da bo mogla pozdraviti prihod drugega nežnega Hercegovčka! O, da more biti Avstralija tako — surova in neprijazna!

In je podobnih primerov nebroj. Avstralija, ne bom zapisal o tebi, da si kaj bolj nedolžna kot druge dežele. Taka si, kakoršno so te ljudje napravili — in te bodo še. Da, še mnogo slabša boš, če bodo še in še izpraševali vest tebi, samim sebi pa nič! Pa bodo peli:

Ti si kriva, goljufiva,
da ne spim tu kot — domá...

LEPA SVEČANOST NA PREDVEČER DNEVA RAJNIH

LEPO SPOMINSKO SVEČANOSTI JE ZAMISLIL g. dr. I. Mikula za praznik vseh svetih dne 1. novembra, le škoda, da ni dal svoje zamisli objaviti v novembrski številki MISLI.

V popoldanskih urah je zbral sorodnike na grobih v Rookwoodu in Sutherlandu, kjer počiva nekaj rojakov, da so pomolili za rajne in jih na novo priporočili božjemu usmiljenju.

Zvečer ob osmih ne je na njegovo povabilo zbralo v Baragovem Slovenskem domu blizu 50 rojakov in rojakinj, ki so pod njegovem vodstvom posvetili skoraj poldrugo uro spominskemu dnevu svojih pokojnih. Da se vrši v Domu nekaj izrednega, je kazal že zunaj na trati namišljeni "grob" ves v lučkah. V dvoranci je mrtvaški venec za brlečimi lučkami pozivljaj k zbranosti in pozornosti vse navzočne, čemur so se tudi prav radi odzvali. Pazljivo so poslušali nagovor svojega duhovnika, ki je v izbranih besedah dvigal njihova srca v svečano občutje ob skrivnosti in veličastvu smrti. Tako je bilo kaj naravno, da se nihče ni branil poklekniti in izmoliti pod duhovnikovim vodstvom rožni venec in litanije vseh svetnikov. Prav kakor nekda tam — doma.

Po končani molitvi je g. doktor odprl po vrsti naše pesnike: Gregorčiča, Medveda, Župančiča in Prešerna in iz njih bral pesmi, ki so primerne za tak večer. Večini poslušalcev so bile kitice dobro

znane, pa v teh okoliščinah so imele nekak popolnoma nov prizvok, kakor da jih slišimo prvič. Vsekako smo pa slišali prvič tisto, ki jo je gospod racitiral s svojega lastnega zelnika, hočem reči: Parnasa. Bila je osebno doživeta in občutena, zato je tudi izredno dovezetno izvenela in postavila primerno krono lepemu večeru.

Zamisel se je brez dvoma dobro obnesla in bo mo zdaj pozorni čakali, kdaj nas bo g. doktor povabil spet na kaj podobnega.

Udeleženec.

VICTORIA

Western Camp. — V naših dragih MISLIH sem bral, da se je v NSW smrtno ponesrečil rojak Franc Vrh. Doma sva bila sosedata, zato me je žalostna novica globoko prizadela. Naj počiva v božjem miru! Domačin iskreno sožalje. Prilagan dar 5 funtov za pogrebne stroške, če je še kaj dolga. Ako ne, naj bo za sv. maše za pokoj Francetove duše. — **Rafael Rolih.**

Dost. ur.: Naj se oglase tisti, ki vedo odgovor! Rafaelu pa: Bog plačaj!

QUEENSLAND

Darra. — Med imeni pokojnih v novembrski številki sem pogrešila ime **Dominik Mauri**. Bil je iz naše vasi in mi je mama poslala njegov naslov, ki ga je imel pred smrtjo: Laxton North Camp, S.A. Umrl je 25. sept. 1950, podrobnosti mi niso znane. — **Marica Podobnik.**

Ob pogrebu Franca Vrha v Wollongongu

Dvojnost življenja.

ENA NAJVAŽNEJSIH REČI, ki bi jih morala fant in dekle — pa sploh moški in ženska — v medsebojnem odnosu poznati, je različna naloga spolnosti in ljubezni pri enem in pri drugem. Moški žensko spolnost in ljubezen merijo po sebi, ženske pa moško zopet po sebi. Z drugimi besedami: zmeta, ki je vir mnogim nesporazumom in razočaranjem na tem področju, je v tem, da si moški žensko ljubezen in spolnost predstavlja tako, kakor jo on sam na sebi doživlja, obratno pa si tudi ženska moškega v njegovem odnosu do sebe predstavlja tako, kakor ona čuti to v svoji naravi.

Razlika med moško in žensko naravo seveda ni v tem, kakor da bi moški imel spolnost brez ljubezni, ženska pa ljubezen brez spolnosti, ali pa obratno. Tu pa tam res slišimo take nazore, pa so osamljeni in ne drže. Obe, moška in ženska narava, imata ljubezen in spolnost. Pač pa je razlika med moško in žensko naravo v tem, da je pri moški naravi naglašena bolj spolnost, pri ženski pa ljubezen. Pri moških prevladuje bolj spolni, pri ženski ljubezenski nagib — in to je za materinstvo izrednega pomena. Seveda pa ne smemo tega preveč posploševati, ker često velja tudi obratno razmerje.

Za žensko pomeni višek življenjske sreče: ljubiti in ljubljena biti; spolnostne želje so podrejene ljubezenskim željam. Žena, če ne more ljubiti in ljubljena biti, ni srečna, pa najsi ima na voljo še toliko spolnega življenja. Nasprotno pa je ženska narava lahko srečna vse življenje, tudi če tega ni nikoli okusila, samo da jo teši sladka zavest, da je ljubila zvesto, bila ljubljena in je "vedela, za koga je živel."

Pri marsikaterem moškem je to razmerje nasprotno. Ljubezenski nagib se umika spolnemu. Otdod znana "spolna stiska" pri mnogih moških, ki prebolijo vsako pomanjkanje ljubezni, ki zmorejo sami iti skozi življenje, ki morda niti ne čutijo potreb po kakih posebnih ljubeznih v skupnem življenju, ki jih pa spolnost ves čas vznemirja in žene za vedno novimi utehami. Tu je iskati psihološki razlog, zakaj je takemu moškemu "vsaka ženska dobra", tudi če je nima rad. Prav tu je končno psihološko ozadje, zakaj že od nekdaj poznamo "javne hiše", ki jim je ljudstvo dalo naslov "hiše sramote".

OPOMBA: Pisatelj samo razlaga, kako vse to sledi iz moške narave, če se moški nič ne trudi, da bi svojo nižjo naravo obvladal. Pisatelj ne pravi in tudi ne misli, da vse to mora tako biti. Nasprotno: Prav zato piše o vsem tem, da bi braicem odprl oči in jim pokazal, kako nujno potreben je trud za obvladavanje narave z naravnimi pripomočki lastne močne volje, obenem pa z nadaravnimi pripomočki: misli na Boga, molitve, prejemanja svetih zakramentov...

Pravimo torej, da pri moškem prevladuje "naravni" nagon, pri ženski pa "duševni"; pri enem "spolni" nagon, pri drugem "ljubezenski". Ta ljubezenski nagon ima pri ženi svoj izraz v želji po otrocih, medtem ko je pri mnogih moških želja po otrocih lahko zelo v ozadju. Ni namreč neznano in se mnogokrat dogaja, da je že marsikatera žena, ki so ji bili v zakonu oči otroci, globoko vzdihnila, ko je zanosila: "Skrbi me, kaj bo na to mož rekel..." Pri vseh teh pravilih in zakonitostih so pa seveda tudi izjeme, ki pravilo le potrjujejo.

Oton Weininger, ki še vedno velja za enega najboljših poznavalcev ženskega sveta, trdi, da je ženska spolnost zaradi osnovnih fizioloških (telesnih) razlik mnogo bolj nedolžna, zato pa pogosto tudi mnogo bolj otroško preprosta, igriva in nevedna kot moška. Zato ima ta razlika v osebnih odnosih med fantom in dekletom večkrat daljnosežne in usodne posledice.

Deklica pri ljubezni za svojo osebno navadno nima drugih zahtev kakor: biti ljubljena. To je: vedeti, da je samo ona izvoljenka njegovega srca. Razmišlja, kako mu bo zvesta, kako ga bo rada imela, kako bo v skupnem zakonskem življenju zanj skrbela, kako lepo življenje mu bo naredila, in podobno. Njej prija prisrčnost ljubezni in zvestoba v ljubezni. Zanj je osrečujoče, da o ljubezni in zvestobi govorita, da delata načrte za prihodnost, za življenje v skupnem domu, kako bosta spletla "skupno gnezdece", itd.

S fantom, če je razbrzdán, je pa povsem drugače. On ve, kaj dela, kaj hoče, kaj bo. Dekle pa zasanjana v svoje načrte stoji ob njem nič hudega sluteča. Ne ve, kaj se v njem godi, ne zaveda se, v kakšni krizi je že. Prav tako pa tudi on ne ve, da z dekletom ni tako, da ona ni v nikakšni krizi. Usodno pa je, da sodita drug drugega vsak

po sebi. Fant sodi deklico po svojem razpoloženju, zato postaja zahteven, deklica pa fanta po sebi, zato vanj popolnoma zaupa in se nanj zane. Ona se takorekoč nič hudega sluteča igra ob njem iz z njim, pa se ne zaveda, da se igra z ognjem.

Zato pa tak fant navadno dobro ve, "kako daleč" je z njim. Ve, kaj hoče še tisti dan pri dekletu doseči. Njegova domišljija prede celo načrte, kaj ji bo rekel, s katerimi vabami bo več dosegel, kako jo bo v svoje zanke bolj zapredel. Kar prijateljstvo že delj časa traja in je spolna neutешenost dosegla svoj višek, se ji bliža že kar z določenim namenom "doseči vse." Večkrat postavlja kar ultimati: "Če nočeš, te pa pustim". Tudi v pismih napove take reči, če ne naravnost, pa vendar tako, da ona razume. Če ona na tak ultimati odgovori z "da", se fant lahko izgovarja, da ga je dekle zapeljalo. Toda odgovorili bi mu: "Dekle je tebe morda res **zapeljalo**, v resnici **zapeljal** si pa le ti njo!"

Zato je razočaranje navadno le pri dekletu, ne pa pri fantu. Ta ni razočaran, saj je dosegel, kar je trenutno nameraval, šlo mu je po načrtu.

PREJELI SMO

Uredništvu MISLI
66 Gordon Str.,
Paddington, N.S.W.

Spoštovani g. urednik!

V zvezi s ponudbo v zadnji številki Vašega lista Vas v imenu Direktorjev Slovene Dom Pty. Limited prosim, da objavite v Vašem mesečniku priloženo objavo naše družbe.

Za uslugo in prijaznost se Vam že v naprej najlepše zahvaljujemo.

S slovenskimi pozdravi!

Za: **J. Čuješ, tajnik**

Pripomba ur.: Rad — če smem to Vaše pismo smatrati za indirektni izraz obžalovanja, da ste v zadnjič deloma objavljenem pismu pisali, kakor ste.

OBJAVA SLOVENSKIM ROJAKOM V AVSTRALIJI

Kot je večini že znano, je bila 29. aprila 1959. v Sydneyu registrirana slovenska delniška družba pod imenom SLOVENE DOM PTY. LIMITED (številka registracije: 781836), katere namen je kupiti v Sydneyu primerno zgradbo, ki naj bi postala

Misli, December 1959

Izgovarja se: Saj je tudi osa hotela, tudi ona je kriva. Nič boljša ni ko druge... In po vseh intimnostih, ki so bile med njima, bi bilo pričakovati, da bo njuna zveza še trdnjša, a je pogosto prav nasprotno, pa tudi povsem razumljivo: **spoštovanje do dekleta je izginilo**. In obratno!

N A R O Č I L O

Ivan Burnik

**Če boš še kdaj zaljubljena váme —
iz nagibov po lepem življenju
in nemirnem srca hrepenenju —
pridi po tihem, položi mi roke na ráme!**

**Ponižan in vdan kakor vedno,
ti bom gledal v nemirne oči.
To, kar boš našla na meni, bo bedno —
— nepotrebno —, jaz sam bom brez vsake
moči.**

**Če boš še kdaj jokala skesana,
pridi povedat, prav rad bi te čul.
Rad bi tvojih solzá polna nedra nasul —
za hladilo namesto balzama.**

središče slovenskega kulturnega dela v Sydneyu in okolici. Družbo sestavlja 50 delničarjev. Vsak delničar je dolžan vplačati £ 50 za 50 delnic po £ 1-0-0 (vplačljivo tudi v obrokih), za katere pa ne bo dobival nikakih procentov. Ko bo imela družba dovolj denarja, mu bo delnice odkupila, če bo hotel, lahko jih pa pred tem proda kumu drugemu. Ker so delnice razdeljene v več skupin, more vsak, kdor hoče, postati delničar družbe. Družba je prav tako po zakonu opolnomočena sprejemati darove in posojila pod pogojem, da gre vse denar v namen družbe in ne za privatno uporabo. V kratki dobi obstoja, je družba že izdala nad 2200 delnic, po £ 1-0-0, kar kaže, da je v nas še toliko slovenstva, da zmoremo postaviti, oziroma kupiti Slovenski dom v Sydneyu.

Direktorji družbe se obračajo na Vas s prošnjo, da nam tudi Vi po svoji moči pomagata pri uresničenju nakupa slovenske hiše v Sydneyu ter da nas moralno in denarno po svojih močeh podprete.

Za vsa pojasnila v zvezi z našo družbo se ob račajte na tajništvo: 170 Canterbury Rd., Canterbury, kamor blagovolite pošiljati tudi svoje pri spevke.

S slovenskimi pozdravi!

Za Slovene Dom Pty. Ltd.

J. Čuješ, tajnik.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

SVETI MIKLAVŽ

Vesel je naš otroški rod,
saj kmalu bo Miklavžev god.
Miklavž pač deco rad ima,
da toliko darov jim da.

Pa ta le, kdor je priden bil,
dobi Miklavževih daril,
a oni, ki nič prida ni,
skelečo leskovko dobi.

Zatorej pridni vsi bodite,
da šibe hude ne dobite:
fantiči vsi in ve dekleta,
spoštujte mater in očeta!

Tedaj, če kdo nastavi kaj,
Miklavž gotovo mu skrivaj
ponoči dosti bo prinesel,
daril na krožnik mu natresel.

Po pesmi A. Funtka

KOSMATO ZELJE

Toni Hvala

BENEŠKI SLOVENC NOSIJO NA TOLMIN-
SKO **kostanj prodajat**. Če pa tako nanese, ga tudi
samo zamenjajo za koruzo, krompir ali zeljnate
glave.

Vanc je bil doma pod Slemenom. Pa mu reče
žena:

“Nesi, nesi, Vanc, kostanj v Uče in ga zamen-
jaj za zelje!”

Vanc uboga, si zadene koš s kostanjem in odi-
de preko Slemen v Uče. Tam zamenja kostanj
za zelje in se vesel vrača s polnim košem zeljna-
tih glav proti domu.

Ko pride na vrh hriba, se spotakne in vse
zeljnate glave se mu strkljajo po strmini. Le ne
kaj odpadlih listov je še v košu.

Vanc gleda žalosten za glavami, ki so druga
drugo prehitevale po bregu navzdol. Gleda, gleda,
pa reče sam pri sebi:

“Vsaka glava ima svojo pamet.”

Začelo ga je skrbeti, kaj bo rekla žena, ko
pride brez zelja domov. Sede za grm in preišlju-
je. Kmalu zaspi.

Ko se zbudi, zasliši šum, ki prihaja iz koša.
Previdno pogleda, kaj je, pa zagleda zajca, ki lepo
brezskrbno gloda ostanke zelja v košu. Vanc po-
pade dolgoušca, ga stlači v koš in pokrije z jopi-
čem. Vesel koraka dalje proti domu.

Ko pride domov, vpraša ženo:

“An tada, ljuba žena, povej, ali si že videla
kosmato zelje?”

Žena pa huda:

“Vanc, ne norčuj se, pokaži, kje imaš zelje!”

Vanc odloži koš in pokaže ženi zajca. Žena
pogleda in je bila prav vesela kosmatega zelja. Ta-
ko vesela je bila, da ni nič vprašala, zakaj je
Vanc prinesel samo eno kosmato zeljnato glavo na-
mesto polnega koša.

Dragi p. urednik: —

Me veseli, da naš Kotiček je vdobil pohvalo
od gospe Hede Stanojkovič. Ata se ji tudi lepo
zahvaljuje za sožalje ob izgubi njegovega očka.
Res, drago mi je, da Kotiček čitajo tudi veliki.
Rada bi pa videla, da bi se v njem oglasila še
kakšna druga punčka ali fantek. Mogoče pa bo kaj
prihodnjič.

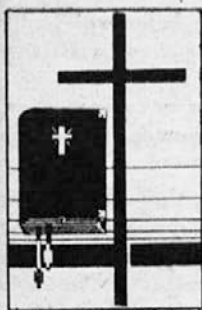
Pošiljamo tudi sliko naših dveh malih sestric,
kakor ste naročili v zadnjem pismu. Bliža se te-
den končnih izpitov iz osnovne šole, zato ne bom
sedaj vlekla na dolgo. Pa še kaj za božično šte-
vilko. Lep pozdrav!

Slavka Filipčič

Dragi p. urednik: —

Čeprav se bliža že veseli Božič, vendar jaz
imam za sedaj nekaj težkega Vam povedati.
Imam res problem in sem v škripcih. Tako se mi
godi: prihodnji teden začnemo končne izpite iz
osnovne šole za v prvo gimnazijo. Ata je odločno
napovedal: Ali moraš biti prvi ali pa pas! To je
moj problem, ki ga bo težko rešiti. Poskusil bom,
potem pa bo, kar bo. Že razumete, da nimam do-
sti časa za dolgo pismo.

Slavko Filipčič

Iz Slovenske Duhovniske Pisarne

Spored naših božičnih praznovanj Melbourne

Nedelja 20. dec.: Spovedovanje pop. 4 — 5 (pred sv. mašo) v St. Francis cerkvi v mestu.

Četrtek 24. dec.: Spovedovanje v isti cerkvi zvečer 5 — 7. V Burnley, St. Louis cerkev, spovedovanje od 10. do polnočnice.

Polnočnica v isti cerkvi točno ob 12. (Žal, ni bilo mogoče dobiti večje cerkve!). Po polnočnici spovedovanje.

Na novo leto ne bo maše, pač pa v nedeljo 3. jan. V soboto 2. jan. spovedovanje v St. Francis cerkvi 7 — 8 zvečer.

St. Albans

Sobota 19. dec. spovedovanje zvečer od 7. dalje.

Nedelja 27. dec. pete litanije z blagoslovom popoldne ob 5. Vabljeni tudi od drugod.

Morwell, Gippsland

Ponedeljek 21. dec. spovedovanje 7 — 9 zvečer.

Ballarat

Torek 22. dec. spovedovanje od 7 — 9 zvečer. (St. Patrick's Cathedral)

Geelong

Sreda 23. dec. spovedovanje 6 — 8 zvečer. (Holy Family, Bell park)

ADELAIDE

Na božič 25. dec. bažična sv. maša ob 4. pop. Sacred Heart cerkev, Hindmarsh. Spovedovanje se začne ob 2. Po maši pa zopet.

Drugi kraji

Nekatere druge kraje (Seymour, Bonegillo...) bom obiskal po možnosti pred božičem.

WOLLONGONG

Slovenska služba božja — ponovimo iz zadnje številke — v nedeljo 29. novembra ob 5. popoldne v katedrali. K spovedi za božič pa lahko greste tudi pred hrvaško službo božjo, ki bo zopet v nedeljo 20. dec. v Warrawongu—Cringili ob 6. zvečer. (To je tretja nedelja v mesecu in tako vsak mesec — v oktobrski številki je bila pomota, ko je bilo rečeno: druga nedelja v mesecu...)

SYDNEY!

Slovenska služba božja v cerkvi sv. Patricka dvakrat v decembru: 13. in 27. ob pol enajstih. Pred mašo obakrat spovedovanje za advent in božič.

Polnočnica na božično noč istotam. Pred njo spovedovanje od 10. naprej. Ne čakajte na zadnje minute, maša se mora začeti točno ob 12.

Spovedovanje za božič bo v isti cerkvi tudi na predbožični dan — petek — dopoldne od 10-11. Ne odlašajte spovedi na samo polnočnico!

V Paddingtonu (St. Francis) pa tudi lahko opravite sv. spoved tiste dni pred božičem kadarkoli, pokličite p. Bernarda.

BLACKTOWN

Slovenska služba božja 6. decembra, god sv. Miklavža, ob enajstih. poprej spovedovanje. Sedaj je sv. maša spet v krasno prenovljeni farni cerkvi.

NEWCASTLE in OKOLICA

Slovenska služba božja tretjo adventno nedeljo 13. dec. V cerkvi Sreca Jezusovega, Hamilton, ob pol enajstih. Spovedovanje se bo začelo ob pol desetih.

BRISBANE, QLD.

Duhovnik pride po zraku na božični dan. Ob 10. bo že spovedoval v znani cerkvi St. Mary's South Brisbane. Ob 11. sv. maša namesto polnočnice.

Po maši čajanka in razgovor v dvorani.

Na praznik sv. Štefana, v soboto, je SPORED naslednji:

Spovedovanje ob 8. zjutraj.

Sprejem prevzv. nadškofa pri cerkvenih vratih ob 9. Med nas pride pomožni nadškof His Grace dr. O'Donnell.

Sprevod k oltarju, blagoslovitev nove cerkvene zastave, nadškofov govor.

Sv. maša s slovensko pridigo ob prisotnosti g. nadškofa.

Pete litanije Matere božje in sklep.

Po cerkvenem opraviu v dvorani poseben spored kot dogovorjeno o priliki zadnjega obiska dr. Mikule v Brisbanu.

V nedeljo 27. decembra zopet slovenska služba božja v isti cerkvi in sicer ob 10.

(O prireditvi društva "Planinka" in pevskega zbora po tej službi božji je dopis na str. 25.)

LEPO JE BILO V FAIRFIELDU

Morda je bila udeležba od vseh dosedanjih romanj največja. Dež je motil in ogrožal procesijo. Ko smo se pa zadnji hip vendar odločili zanjo, je nehalo rositi in vse popoldne ni več padla kaplja. Kakor košček čudeža!

Pri tej procesiji nas je prvič vodila nova, večja MARIJA POMAGAJ na zastavi, ki je potem v cerkvi obstala pod prižnico. Zvedeli smo, da je podoba dosti posrečeno posnel na platno rojak Ludvig Šmuc Sr. iz Carramara, bandero je pa oskrbel dr. I. Mikula in ga sam nesel blagosloviti g. kardinalu Gilroyu. Tako imamo sedaj tudi Sydneyčani

“svojo” Marijo Pomagaj in je ne bomo več hodili iskat “na posodo” k sosedom, na primer v Brisbane.

Program v cerkvi je bil kot po navadi: pridiga, ki nas se je spet opozorila na pomen in namen molitve, pete litanije in blagoslov.

Družabni sestanek v dvorani tudi prav prijazen. Organizatorjem Bog povrni, naročili pa so, da imen ne! Le Miladinovičevega Dušančka smemo pohvaliti, da je pripeljal s seboj lušno ovčko in jo daroval za srečkanje. “Vrgla” je za novo bandero šest funtov in deset šilingov. Prav iskrena hvala, Duško! Ovčko je odnesla ga. Tončka Levstek s seboj v Mascot — čestitke! Kako se ima, pa nismo slišali. Upamo, da je že pozabila Dušančka in ji ni dolgčas... Še enkrat vsem: pristrčna hvala!

“BLAGOR JI, KI JE VEROVALA”

Z VELIKIM VESELJEM JE ELIZABETA pozdravila sorodnico Marijo, ko je nepričakovano prišla na obisk. Njene pozdravne besede je zabeležil evangelist Luka. Zaključila jih je z vzklikom:

“Blagor ji, ki je vérovala, zakaj spolnilo se bo, kar ji je povedal Gospod.”

Zakaj je Elizabeta tako povzdigovala Marijino vero? Saj bi človek mislil, da je bila Mariji — Materi božji — prav vera kaj lahka reč. Prav za prav, bi dejal, ji verovati niti treba ni bilo. Saj je videla nadangela z lastnimi očmi in slišale njegove besede z lastnimi ušesi. Kaj je bilo treba še — verovati?

In vendar! Vse njeno nadaljnje življenje je bilo tako, da je spet in spet zahtevalo vere. Kar je pozneje videla in slišala, je bilo — po človeško rečeno — kakor ustvarjeno za omajanje njene vere, komaj kaj za njeno avtomatično utrditev.

Očitno je pokazal sam njen Sin Jezus, da si mora tudi njegova Mati pridobiti nebesa in preodlično mesto v njih — z vero!

Kmalu po povratku z obiska pri Elizabeti je prišlo do mučnega nesporazuma z ženinom Jožefom. Vsaj na tistem jo je blagi mož čudno čudno obdolžil. Vera obeh je bila na hudi preizkušnji. To pot je angel prišel k Jožefu, ne pa k Mariji! Sama je morala preboleti bridkost nesporazuma. Pač je morala klicati na pomoč — vero!

Dogodki v Betlehemu! Tako izvoljena od Boga, tako nepoznana in celo zaničevana med ljudmi! Ali je naposled božje izvoljenje resnično? Nič pojasnila naravnost od Boga, globok molk novorojenca, le zunanje okoliščine nekoliko tolažijo. Prihod pastirjev, obisk Modrih, češčenje obojih — nekaj se kaže, vera v božje načrte je že lažja...

Pa je že tu nova preizkušnja. V Egipet? Kako daleč je, kakšna je pot, kaj bomo tam? In kako dolgo?

Nič odgovora, nič pojasnila, samo ukaz: Pojdi! In je šla — z Detetom v naročju, ki je bilo videti stoprocentno človeško in je molčalo. Molčalo! Niti s pogledi ni govorilo, kvečjemu z jokom! Kej naj zbegana mati najde za svojo vero v otrokovem joku?

Nazaj v Nazaret! “Dete je raslo in se krepilo, vedno bolj polno modrosti, in božja milost je bila v njem”. Tako poroča evangelist. Nič pa ne pove, kako je Otrok olajševal vero — Mariji. Če ves čas tako, kot v Jeruzalemu, ko je bil dvajset let star, je morala biti vera za Marijo težka reč.

Nalašč se je izgubil. Iskala sta ga in naposled našla. Silno človeško in razumljivo je, da so Mariji “ušle” besede: “Otrok, zakaj si nama to storil?” Katera mati bi sprejela kaj takega brez vsakih očitkov?

Kaj pa Sin? Njegov odsekan odgovor kaže, da se je čudil, čemu se Mati čudi... “Ali nista vedela...?” To je vse. Očitek na očitek! Po človeško povedano. Res je šel z njima domov brez nadaljnje obotavljanja, pa vse kaže, da ni razložil, zakaj je moral ostati “v tem, kar je mojega Očeta”. Gotovo ne, zakaj pisano je: “...nista razumela”. O, bila je potrebna vera, ki je vsaj trenutno ni podpiral razum.

Zdaj nastane molk, ki traja celih 18 let. O, da, nad vse “priden” in dober je Jezus, rad moli, rad uboga, rad dela, povsod pomaga — pa je vendar tako človeški, da ne vzbuja posebne pozornosti med vaščani. Ali je pozabljeno, kar je bilo o

njem napovedano? Ali mora Marijina vera vsa ta leta dan za dnem na nove preizkušnje?

Končno — po dolgem potrpežljivem čakanju — Kana Galilejska in njena svatovščina! Tu je bila Marija s Sinom v javnosti, čeprav v mejah sorodnikov in znancev. Nekaj Jezusovih učencev je bilo pričujočih in to je že nekaj. Verjetno je bilo prvič, da je bila Marija v njihovi družbi. Tu je pa z njimi vred sedela pri svatovski mizi skupno s Sinom. Moralo se bo izkazati, kakšna čast je biti — Jezusova mati!

Zmanjkalo je vina. Marija je opazila. Zdaj je prišla njena ura, naj se izkaže, da ima veljavo pri Sinu. Toda kaj Sin odgovarja?

“Kaj je to meni in tebi, žena? Moja ura še ni prišla.”

Ko je nato le prišla njegova ura, da je naredil prvi čudež, evangelistovo poročilo izzveni tako, da razvidimo: Mati ni dobila od navzočnih priznanja, da je ona posredovala in takorekoč izzvala čudež. Jezus ni izjavil pred svati: Moji materi se zahvalite, da ste doživeli, kar ste.

Pri sv. Marku beremo, da je nekoč Jezus učil v neki hiši precejšnje množico, ko mu nekdo pove: “Glej, tvoja mati in tvoji bratje so zunaj in te iščejo”. Nič ne dvomimo, da je stopil ven in se pogovoril z njo. Toda preden je stopil ven, je izrekel nepričakovane besede:

“Kdo je moja mati in kdo so moji bratje?” In ozre se po tistih, ki so sedeli okoli njega, in pravi: “Glejte, moja mati in moji bratje! Kdor namreč spolni voljo božjo, ta mi je brat in sestra in mati.” Nobene velike besede, ki bi pred navzočnimi povzdignila Marijino čast in jo dvignila v njihovih očeh, obenem pa potom vnanjih okoliščin olajšala njeno vero.

Še je nekaj podobnih priložnosti v evangolijih, toda pogledimo le še Marijo pod križem. “Sin, glej, tvoja mati. Mati, glej, tvoj Sin!”

Ljubeznive besede, globoko globoko pomenljive! Lepo je poskrbel Jezus zanjo, kdo bi mogel boljše opraviti sinovsko nalogo kot sv. Janez? Vendar je moralo Marijo zaboleti pri srcu, češ: Tako torej! Spet me nekako odrivaš... Nočes me vzeti s seboj, da zavladam v nebesih ob tvoji strani, kot bi se spodobilo za mater Kralja... Janez je dober fant, ali vseskozi človek... Še zdaj mi ne daš priznanja, kot mi gre...

Ne vemo, če so Mariji res vstajale take misli v duši, ali eno si lahko mislimo: Vsaki človeško čuteči materi bi vstajale. Prav verjetno je nešteto krat doživljala Marija prav enako, kot je zapisano o priliki, ko se ji je Sin izgubil v templju: “Nista razumela...” In to velja prav tako o Materi kot o krušnem očetu. “Razumela” je šele vse to in mnogo drugega na binkoštno nedeljo, ko je z apostoli vred prejela Sv. Duha.

Podgraje: Marijin oltar

Tako je Zveličar “vzgjajal” svojo Mater. Njena vera se je morala preboriti do jasnosti skozi mrak težkih okoliščin. Nalašč je Gospod pustil, da zunanje okoliščine niso olajševale Marijine vere, vse prej nasprotno. Podpiral je njeno vero od znotraj, s svojimi navdih, s svojo milostjo. Vedel je, da bo to zadostovalo. In je tudi res. Niti v najtežjih okoliščinah ni Marija nikoli omahovala.

Prav iz tega dejstva pa tudi vidimo, da je Jezus tako ravnal ne toliko zavoljo Matere, ampak zavoljo nas, ki vse to beremo in o vsem razmišljamo. Pa se nam včasih zdi, da bi Bog moral našo vero olajšati in nas voditi skozi take okoliščine, da bi verske resnice kar z rokami prijemali in si jih s telesnimi očmi od vseh strani ogledali. Ni nam dovolj, da nas v veri podpira od znotraj — z navdih, z milostjo, z razodevanjem samega sebe našim duhovnim očem.

Ko razmišljamo o tem, kako je morala celo sama Mati božja po tej poti zmagovati verske teza ve in si junaško ohraniti verno srce, zakaj bi se mi pritoževali in ob takih pritožbah — omahovali? — P.B.A.

Na obisku v Sloveniji

J. Hladnik, Argentina

V Belo Krajino

SE DANES MORAM BITI IZ MUSRKE SOBOTE — v Metliki!

Brzec iz Sobote v Ljubljano vozi vsak dan. Utaboril sem se v njem za dolgo pot, ki jo označim kot pravi rekord. Malodko je v enem dnevu premeril razdaljo med dvema skrajnima krajema slovenske zemlje: Iz Prekmurja v Metliko — 320 km! Le redko smo obstali. V Ljubljani dovolj dolgo za neke posle.

Ob enajstih je odhajal dolenski "motorni vlak". Ime je zgodovinsko, kajti stroj, ki je pred letom vozil ta vlak, je pokvarjen. Zdaj vlak sepiha z navadno lokomotivo, žene se pa seveda, kolikor more, da pripiha v Metliko, kjer je njegova zadnja postaja.

Od Stične naprej se je nudila vsak čas slika ceste v gradnji. Kakih 40.000 udarnikov, organiziranih v desetih ali več brigadah, je gradilo avtocesto, ki med Stično in Škocijanom še ni bila do delana. Sedaj je že vsa odprta prometu. Glavne posle morajo opraviti seveda le redni delavci, ker delo udarnikov in udarnic ne velja dosti. So srednje in višješolci in dekleta, ki se seveda po svoje zabavajo, obenem jih pa vzgajajo v "zgrajene" člane nove socialistične družbe.

Pod Hmeljnikom in na vznožju Trške gore je videti črto, koder se gradi cesta proti Krki v Šempetru, ki se zdaj imenuje Otečec. Vlak je sopihal dalje mimo Uršnih sel na Rožni dol in planil skozi tunel v Belo krajino. Ta se je odprla pred mano kot pisana knjiga.

Suhor, Radovica in Gorjanci v ozadju, tamle je pa Matlika. Ob treh sem bil na mestu. Sprejela sta me kaplan in prošt. Stopil sem v cerkev. Tu sem pet let nekoč oznanjeval božji nauk. Vse je v odrih. Obnavljajo slike, ki jih je pred 50 leti skazil Jebačin. Birma bo in je treba nekaj izrednega. Ljudje so z veseljem dali in posodili, kar je že bilo, da se delo lepo izvrši.

Datum: 20. julij. Božakovsko žegnanje. Domicnili smo se, da bom opravil mašo v Metliki zjutraj, potem pa šel na žegnanje. G. kaplan je šel na pomoč v Semič, kjer je prav ta dan žegnanje na Smuku.

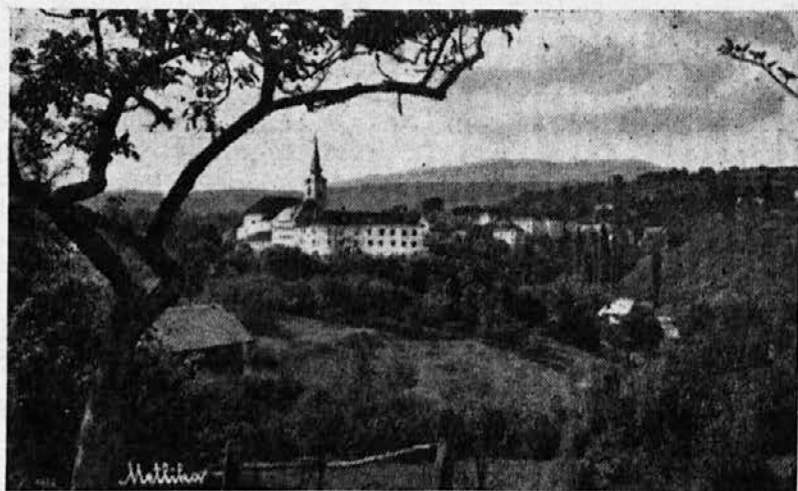
Spet sem stopil na priznico sv. Miklavža. Po 25 letih. Vse se spreminja, božja beseda pa ostane na veke.

Po končani maši so me obdali fantje in možje in to-le so mi povedali: Gospod Janez, velikokrat se spominjamo vaših besed in vašega dela. Danes, ko smo iz otrok postali možje, še vse bolj razumemo, kako prav ste imeli. Vedite, da se držimo pota, ki ste ga nam pokazali. Tako je govorila beseda enega, ki je povedal misli ostalih.

Hitro je bilo treba na Božakovo. Spet sem bil tam, kamor sem najraje zahajal nekoč. Pot do tja: mimo treh far, skozi Rosalnico, Radoviče, Želebej. Cesta je prepeljana niže in je lagodna, prej je bila strma. Božakovska kapelica je ostala daleč gori vrh stopnic. Prej je bila ravno nad potjo.

Lepo so zapeli. Božakovo je imelo vedno vzorno petje.

Po maši so me obstopili. Le redke sem spoz-

nal. Kaj vse so doživeli! In tisti, ki jih ni več: oče in Tonič Repovžev, Kozjan, bivši poslanec Ne manič ter božakovski Bajuk.

Pri Repovžu se je, kot povsod drugod, zbrala vsa družina. Lepo smo pomodrovali in potem sem stopil še po drugih hišah, polnih rdečeličnih otrok, ki so otroci istih, ki so bili nekdanji moji fantje v Marijini družbi. Kar vse popoldne smo praznovali, malo peli, malo molili. Pri Nemanču v Šelebeju je bilo zadnje dejanje in še Čepjakov Martin je katero povedal. Ne sam, že pred 30 leti je odšel k Bogu, poslančev Jožič ga je imenitno ponaredil. Martin je v življenju tako lepo klenkal v zagrebški cerkvi, da mu je sam škof "čik" dal.

Naslednji dan pa v Drašiče, sredi čudovitih vinskih gor in ljubeznivih ljudi, katerim sem komaj ubežal, da obiščem Tri fare in vsaj nekatere družine v Čurilih in Decarjih, odkoder so bili prav najbolj delavni fantje in dekleta v časih mojega delovanja v Metliki.

Stara Komenda še stoji in še vedno je v njej hranilnica. Le usmiljene sestre ni več, ki bi obenem z juho postregla bolniku in siromaku tudi s tolažilno besedo.

Bajukova Katarina je še pri dobri moči. Upokojena je, a prav zato ima čas, da skrbi za lepoto hiše božje. Šturmov mama živi obdana od ljubez-

ni hčera in vnukov. Leta je niso strla, bridkosti tudi ne. Stari Vaha, apotekar, čaka v hiralnici na božji poziv in ima čas, da moli rožni venec. Kako je bil vesel svetinjske iz Fatime in Lurda!

Gangelj, sokolski starosta, nekoč steber antiklerikalizma, je odšel k Bogu kot veren kristjan. Bil je vzor doslednega moža. Marsikaj lepega je povedal otrokom v svojih pesmicah in spisih. Nazadnje je pa dal tudi nauk, kako veren kristjan Bogu dušo izroči. Njegov dom je sedaj muzej.

Cerkev sv. Martina ni več cerkev. Saj je bila na tem, da se zruši, zato jo je prošt izročil občini in je postala zgodovinski muzej. Konzum še stoji in je pač najbolj prometna metliška trgovina. Pred gradom je lepo urejen park s spomenikom.

Iz Vinice vozi skozi Metliko v Ljuljano avtobus. Zbrzeli smo čez Gorjance. Izstopil sem v Črmošnjicah, kjer je bila nekoč znamenita gostilna pri Malenšku. Ni več, pa je šofer ustavil. Kako so pogledali, ko sem se predstavil. Marsikaj sta vprašala oče in mati, za vse so se zanimale sestre g. Janeza Malenška, ki je bil nekaj časa moj kaplan v Pompeju (Argentina).

Pa sem moral dalje. Potegnili so me v Novo mesto.

PRIPRAVE NA BOŽIČ V BRISBANU

OB KONCU DESETLETNEGA NASELJEVANJA Slovencev v tem mestu bomo v kratkem doživeli veselje, da pride za nami tudi brezjanska MARIJA POMAGAJ na cerkveni zastavi. Nekoliko smo bili razočarani, ko smo slišali, da so jo najprej razvili in blagoslovili v Sydneyu, pa to nas ne bo motilo, saj je Marija Kraljica vseh Slovencev.

Za sprejem nove zastave ali bandera se po najboljših močeh pripravljamo. V prvi vrsti naj povem, da se je naš pevski zbor lepo pomnožil in so vsi glasovi krepko zastopani. Ta izpopolnjeni zbor bo prvič zapel pri božični sv. maši, ko bo spet med nami slovenski duhovnik, če Bog da. Denar za potne stroške je že nabran.

Zarišče naše proslave bo cerkveno opravilo na dan sv. Štefana, o čemer je govor na drugem mestu in od drugega peresa v tej številki. Prav tako za nedeljo 27. dec., ko bo spet slovenska služba božja.

Imamo pa pripravljen program tudi v dvorani po maši. Pevski zbor in društvo "Planinka" bosta slovesno sprejela Marijo Pomagaj v cerkveni dvorani in že sedaj vabita k udeležbi vse rojake in

rojakinje. To bo v nedeljo 27. dec., dva dni po Božiču.

Na sporedu bodo govori, deklamacije, narodno petje in Miklavževanje. Za prigrizek in "pripitek" poskrbljeno. Vstopnice za odrasle so po 10 šil. Nabavite si jih lahko pri vseh odbornikih društva "Planinka" in pri članih pevskega zbora. Vsem: Na svidenje!

Lep pozdrav in vesel Božič vsem rojakom v Brisbanu in znanecm širom po Avstraliji!

Stanko Sivec

Brisbane. — Poleg tega, kar je že po drugih dano v javnost o naših prireditvah za božič in naslednje dni, naj pride še vabilo "Planinke" za silvestrovanje. Vsi rojaki bodo dobrodošli, da skupno pričakamo prihod novega leta 1960. — in zdaj še nekaj osebnih novic. V družini J. Čarmana so dobili sinčka. Čestitke z željo, da bi bil očku Jožetu in mami Mariji v veliko veselje. — V Inali blizu nas sta pa stopila pred poročni oltar Elizij Vogrič, odbornik "Planinke", in Marisa Farinazzo. Veliko sreče! Vsem bralcem pa lep pozdrav. — Janez Primožič.

Kolesarjeva Snubitev

Humoreska

(Konec)
IV.

ROKEC SI JE DAL DRUGI DAN veliko opraviti sam s seboj, Nejc je posvetil vso pozornost kolesu. Pretipaval ga je od vseh strani in prirejal. Navihanec je poznal kolo že v vseh njegovih delih in ga sam popravljaval. Rokec se je lahko popolnoma zanesel, kadar je Nejc pritrtil vprašanje, ali je vse v redu.

Takisto se je zgodilo tudi danes.

"Urša, ne vem, kdaj se vrnem. Z večerjo ni treba čakati". Zapenja si rokavice.

"Vse v redu, Nejc?"

"Mislim, da je".

"No, pa pojdimo!" Skoči v sedlo in zapelje kolo skozi velika vrata na cesto z dvorišča.

"Cink, cink, cink", zapoje zvonček, v tem pa že tudi kolo izgine za ovinkom. Rokec kolesari veselo, vendar nekoliko tesnega srca po gladki cesti, do kakih pet minut pred Balantovo hišo, kjer pada cesta v strm klanec, ki je ravno pri Balantu najhujši in se potem daleč steza nizdol v ravnino. Tukaj je bilo treba paziti na kolo in oprezno ravnati z zavornico, ki se zgoraj z majhnim vzvodom pritiska na kolesno platišče in tako ravna kolo, kakor si kolesar želi.

Rokec je bil razburjen, važno je bilo zanj, kar je namerjal. Danes se je treba pokazati gospodični Tonici v najlepšem svitu, potem ni dvojbe, da ga rada vzame.

V teh globokih mislih sprva pozabi, da je že privozil do klanca, in kolo prične silno hiteti navzdol. Zapazivši to, dvigne noge raz pedale in jih iztegne predse, kakor vajeni kolesarji, ko jih strmina sama goni naprej. Obenem prime za vzvod ob zavornici in pritisne.

Ali strah in groza! Zavornica ne prime platišča in kolo hiti neznano hitro po klanecu. Rokec prebledi in zaman poskuša ujeti pedale z nogami. Takoj spozna veliko nevarnost.

"Ubijem se, če kam priletim", vzdihne in na novo pritisne vzvod. Zastonj! Zavornica ne gre na platišče.

V tem vozi snubač vedno hitreje. Smrt, pogubljenje vidi pred seboj. Tam blizu, pol kilometra pred njim, se beli Balantova hiša izza zelenja. Oj, tam ga zdaj pričakujejo, tam ga bodo videli, kako smukne mimo njih. Oh, in strah in groza, tam se pričinja najhujši klanec. Ustaviti se ni mogoče. Ako pade in zadene ob steno, tedaj je smrt skoraj gotova. In tam dalje dol — nikjer postan-

ka, nikjer do globoke ravnine. Ako tudi srečno dospje do tja dol, kdaj privleče voz nazaj na breg? Potem pa še smeh in šale!

Vse to šumi in vrši po Rokčevi glavi, vendar moramo reči na njega čast, da ne izgubi niti telesnega ravnotežja niti — pameti.

"Kje je kaj mehkega?" vzdihne, ko je že dobrih sto korakov pred Balantom. Družba pod orehom ga je ugledala in strahoma opazila, kako divje vozi.

"Ali je zblaznel?" kličeta mlada gospoda in vsi skočijo kvišku.

V tem pa je tudi Rokec, ki sedaj ni mislil na družbo in na zasmeh, ampak samo na "kaj mehkega" — ugledal v predoru med družbo in hišo zadaj na Balantovem dvorišču nekaj visokega, temnorjavega. Brezupnega in upajočega srca je ljuto zasukal ročico na kolesu, šinil kakor strela mimo prestrašene družbe, naravnost proti onemu temnorjavemu kupu — Balantovemu gnojšču. Kolo se zarije v kup, ubogi Rokec pa zleti, dvakrat se preobrnivši v zraku, preko kupa, kakor bi ga izstrelil iz topa, in potem začujejo prestrašeni gledalci le glasen in čapatoč "štrbunk!" Rokec je padel z glavo naprej v globoko gnojnično jamo.

Kravji pastir je prvi pri njem in ga postavi na suho. Siromak se stresa in sopiha, v levici pa drži nekaj čudnega, razmršenega, iz česar kapljajo sveži sledovi te neprosto voljne kopeli. Vse vprek kriči in nihče ne more več zadrževati smena. Umevno je, da so vsi hodili v precejšnjem polkrogu nimo nesrečneža.

"I, kaj pa imate v roki?" vpraša Tonica, držeč žepni robec pred nos.

"To je, to, to je je — za vas, gospodična!" reče Rokec in moli šopek Rotarjeve Neže predse.

"Gospod, vi ste nesramni!" zakliče kolesar, ki ves dan ni izpustil Tonice.

"Kdo pa ste vi?" vpraša Rokec jezno.

"To je moj ženin" zavrne Tonica jezično.

Rokec bi najrajši znova padel v gnojnico.

Daljšega razgovora ni bilo, zakaj naš junak je izginil s kravjim pastirjem na Balantov pod in družba pod orehom je videla, kako je pastir v škafih nosil vodo v tiho shrambo, kjer je Rokec našel zavetje.

Tam je ostal ves dan. V pozni noči šele se je odpeljal na Balantovem vozu domov, ves opravljen v krčmarjevo deloma hodno obleko. Poleg sebe je imel nesrečno kolo in debelo culo, ki je še vedno pričala o njegovi nezgodi.

Kaj naj še povemo?

Domov prišedši je preiskal Rokec kolesno zavornico in našel žebelj, ki ga je očitno zla roka zateknila pod pero, ki drži zavornico. Zato je ni bilo mogoče pritisniti na platišče.

Kdo drug bi bil to storil kakor Nejče? Še tisti večer je moral od hiše. Da ni morala za njim tudi Urša, je prihajalo odtod, ker Rokec ni bil prepričan o njeni sokrivdi in ker je bil preveč navajen.

"Je li naš junak še vedno samec?" vpraša menda kdo ali katera.

Vedno še. In sedaj trdi celo večkrat nego prej, "da je bolje, ako ostane človek — tako."

DOSTAVEK URED. — To humoresko, ki je tu nekoliko zgoščena, je napisal — Janko Kersnik. V tistih časih je bilo kolo — bicikelj — še novost, zlasti na kmetih.

PISMO ČEBULČKU

Strahopetni moj Čebulček —

Nikar ne misli, da sem sedaj, ko si začela igrati skrivalnice, od presenečenja in žalosti skupaj padel. Ne, ne, tako hitro me ne boš ugnala v kozji rog. Nič ne de, če se nekaj časa loviva, znam čakati in biti potrpežljiv. No, zdaj pa k "nalogam", to si dobro zadela.

Tistemu župniku, ki mu je gostilničar sapa zaprl, pošli priloženo tablico, naj jo razobesi nad vrati svoje cerkve, potem naj pa gleda, kako se bo gostilničar za ušesi praskal:

**BOG ME VARUJ PRIJATELJEV
SOVRAŽNIKOV SE BOM ŽE SAM.**

Ne bom trdil, da je to eden najboljših slovenskih pregovorov, ampak tu bo na mestu.

Tudi to mi je všeč, da si predlagala pripovedovanje stori. Takoj Ti z eno postrežem, je tudi čisto zate:

Živela je deklica, ki je rada molila. Ime ji je bilo Pupa. Nekoč je molila tako:

"Ljubi Bog, kako srečna bi jaz bila, če bi imela kravico, da bi jo molzla."

Prikazal se ji je sam Kristus in rekel:

"Uslišana je tvoja prošnja, pojdi domov, kravica te čaka."

Šla je domov in našla kravico s teličkom.

Drugi dan je prišel mimo spet Kristus in je vprašal:

"No, Pupa, ali si zdaj res srečna?"

"Zelo srečna sem, še bolj bi pa bila, če bi moja kravica dobila čeden hlevček".

"Tudi tega dobiš. Takoj jutri".

In je res stal tam drugo jutro lep hlevček. Mimo je prišel Kristus.

"No, Pupa, ali si zdaj dosti srečna?"

"Dosti, Gospod, vendar, kako lepo bi bilo, če bi imela še nekaj kokoši, da bi mi nesle jajca."

"Jutri, Pupa, pridejo kokoši".

Ko je drugo jutro vstala, je bilo pri hlevčku dvanajst kokoši in med njimi zelo lep kikiriki".

Mimo je prišel Kristus.

"Lepa hvala", je rekla Pupa, "zelo sem srečna. Še bolj bi pa bila, če bi za hlevčkom namesto grmovja bila lepa njivica in zraven nje travnik. Saj veš..."

"Vem, vem", je rekel Kristus, "jutri bo tudi to."

In je bilo res. Potem si je izprosila še lepih oblek, da je mogla hoditi na ples in v gledališče.

Čez nekaj časa je spet prišel Kristus mimo Pupinega domovanja in je vprašal:

"Torej, Pupa, zdaj si do konca srečna?"

Pupa je prikimala, odkimala, pa spet prikimala, pa še enkrat odkimala. Potem je postala rdeča, se pogladila okoli nosa in rekla:

"Še bolj bi bila srečna, če bi dobila ženina..."

"Prav, tudi v tem boš uslišana. Jutri..."

Drugi dan je prišel mladenič, ki so ga bili pred tednom v vasi izvolili za župana, in je prosil Pupo za roko. Seveda mu ni odrekla in v nekaj tednih je bila poroka.

Spet je prišel po vasi Kristus in srečal Pupo. Ljubeznivo ji je rekel:

"No, Pupa, kako pa zdaj? Ali si vsaj zdaj do konca srečna?"

Grdo ga je pogledala in ga nahrulila:

"Glej si ga no! Kje si se pa vzel? Kako pa govoriš z mano? Nisem več Pupa, zdaj sem gospa županja!" —

Vidiš, žabica moja, taka je moja storija. Če ni več vredna kot Tvoja, se pa še dajva! Lep pozdrav! Tvoj

Krompirjevec.

**PORAVNAJTE
NAROČNINO!**

Prirastek Prebivalstva v Avstraliji

ODGOVORNI KROGI Z ZANIMANJEM SLE-
DIJO rasti prebivalstva v Avstraliji. Razlog, da vlada posveča temu vprašanju toliko pažnje, je jasen. Avstralija leži ob robu Azije, ki bo s svojim človeškim potencialom morala nekega dne rešiti problem preobljudenosti. Kje se bo začelo drugo preseljevanje narodov v človeški zgodovini in kam se bodo tokovi tega preseljevanja obrnili — to je zaenkrat samo ugibanje.

Po drugi svetovni vojni je Avstralija razvidela, da nujno potrebuje več ljudi. Začel se je imigracijski program: novonaseljenci naj bi predvsem pomagali utrditi in razširiti gospodarstvo, pa tudi **ojačiti obrambo te dežele**; najboljša obramba za Avstralijo je: imeti več prebivalcev!

V preteklih desetih letih smo videli, da se je prvi pogoj uresničil: novodošli so ogromno doprinesli k rasti te dežele. Drugi pogoj se, hvala Bogu, še ni uresničil — ampak razumljivo je, da je treba na to misliti, namreč, da v nevarnosti lahke Avstralija računa na več ljudi. Prav zaradi tega so vsakoletni podatki o rasti prebivalstva toliko bolj važni.

V podatkih, ki jih je letos, ob zaključku finančnega leta, izdal statistični urad avstralske vlade, je pomemben **naravni prirastek prebivalstva**. V preteklem letu (od 1.7.58 do 30.6.59) je Avstralija imela največji naravni prirastek (več rojstev kot smrtnih slučajev) v svoji zgodovini: 137.925. K temu je treba dodati prirastek, katerega je doprinesla emigracija, to je 77.157 ljudi (v tem številu so všteti tudi oni, ki so deželo zapustili — skratka je to čist prirastek).

Kot vidimo, je naravni prirastek doprinesel dvakrat toliko kot pa imigracija. To število se bo še povečalo v naslednjih letih, ko bo generacija po vojni rojenih otrok zavzela svoje mesto v eko-

nomske življenju dežele.

Kar se tiče prirastka prebivalstva v posameznih avstralskih državah, je do letos Viktorija (kot najhitreje rastoča država) zavzemala prvo mesto v lestvici; ker so pa letos preselili nekaj tisoč uslužbencev obrambnega ministrstva iz Melbourn v Canberro, ja ta izgubljeni odstotek povzročil, da je Južna Avstralija dobila prvenstvo.

Tako se je v prejšnjem letu prebivalstvo

Južna Avstralije	povečalo za 2.68%
Viktorije	povečalo za 2.66%
Tasmanije	povečalo za 2. %
Zapadne Avstralije	povečalo za 1.9 %
N.S.W.	povečalo za 1.8 %
Queenslanda	povečalo za 1.6 %

V teku enega leta se je prebivalstvo Avstralije povečalo za **215.082 ljudi** (naravni prirastek in novodošli) in šteje sedaj 10.061.222 prebivalcev.

Če pogledamo po državah, vidimo, da je N.S.W. najbolj obljuden, Severni Teritorji pa najmanj. Prebivalstvo po državah cenijo takole:

N.S.W.	3.756.375
Vic.	2.814.523
Qld.	1.440.998
S.A.	920.835
W.A.	719.164
Tas.	342.315
A.C.T.	46.070
N.T.	20.942

Statistike nam podajo še en odstotek, ki je važen pri štetju in rasti prebivalstva. To je odstotek umrljivosti otrok. V Avstraliji je ta odstotek 20.94 za vsakih 1000 rojenih otrok. Med avstralskimi državami pa ima Viktorija najmanjši odstotek umrljivosti otrok, to je 19.7 na vsakih 1000 otrok. — **Marijan O.**

ENERGIJA V ŠKATLICI

Britanski znanstveniki so odkrili nov vir energije. Je to čelična škatlica, v kateri sežigajo kemikalije s kisikom in pridobljeno energijo neposredno spreminjajo v električno moč. Iznajdatelj je 55 letni Francis Bacon. Z njegovo iznajdbo je mogoče izdelati 5 kilowattov električne napetosti 24 voltov, kar zadostuje za pogon malega avtomobila. Iznajdatelj je prepričan, da bodo že v bližnji bodočnosti uporabljala vsa prometna sredstva elektrokemično celico, ki bo odpravila ves ropot in tudi uporabo premoga in podobnih goriv.

Strokovnjaki, ki se ukvarjajo z vprašanji povezave kemične znanosti z električno energijo, so mnenja, da bo nova iznajdba naravnost zrevolucionirala bodoče energetske vire in odprla nove neslutene možnosti tehnični vedi.

Dragi p. urednik: —

Mamica mi je povedala zgodnico. Metka je začela hoditi v prvi razred. Oče ji je kupil lepo škatlico. Ko jo je odprl, je rekel: Hokus pokus. Pokazali so se predalčki polni črk. "To je stavnica," je uganila Metka. Bila je zelo vesela. Dolgo se je igrala z njo. Ko je pa odšla iz sobe, je stavnica izginila. Izginil je tudi Metkin bratec Janko. Vsi so vedeli, da je Janko vzel stavnico. Povsod so ga iskali. Našli so ga na skednju. Sedel je na tleh in s črkami iz stavnice zlagal besedo: JEZUS. Ko je oče to videl, je Janka poljubil in rekel, da bo tudi njemu kupil tako stavnico. Lepa je ta zgodnica. Pozdravlja

Lilijana Štolfa,

Misli, December 1959

VABILO NA NAROČBO

POD TAKIM NASLOVOM SO NEKOČ v domovini listi ob koncu leta vabili naročnike. Pa naj bo spet enkrat tako.

S pričujočo številko je zaključen VIII. letnik MISLI, ki je tekel skozi leto 1959. Hvala Bogu in prijateljem — rojakom in rojakinjam — še kar dobro smo izvozili. Zadnjih nekaj številko smo celo mogli — proti pričakovanju ob začetku leta — nekoliko povečati. Zahvala gre predvsem tistim, ki ste darovali v tiskovni SKLAD. Iz tega lahko vsak povzame pomen in namen SKLADA.

V teku preteklega leta je prišlo lepo število novih naročnikov. Žal, to se pa ne pozna dosti, zakaj tudi izguba prejšnjih je bila občutna. Preselili so se in obmolknili, drugi se niso odzvali na opomine glede naročnine, nekateri so izrecno odpovedali list. Take reči se zmerom dogajajo in vse kaže, da se bodo še. Človek je človek, ljudje smo ljudje. Okusi so različni in s tem je treba računati.

Letnik IX. — 1960

Januarska številka za 1960 izide, če Bog da, nekoliko pred Božičem. Prve dni novega leta boste pa prejeli KOLEDARČEK za 1960 in povratne koverte s pismom za poravnanje naročnine za 1960.

Naročnina ostane kljub napovedi oblasti, da bo poština močno povišana — EN FUNT na leto. Če bi nastala zadrega, bomo rajši znižali število strani. Sicer pa trdno upamo, da boste list spet krepko podprli z darovi v SKLAD.

V bodočem letniku pričnemo objavljati celoletno povest izpod peresa našega "Tipkarja" — p. Bazilija: TONČEK IZ POTOKA. Tudi če jo je kdo že bral pred leti, bo ob njej znova užival. Prepričani smo, da bo veliki večini z njo zares ustrezno.

Naj bo brez zamere!

Kot že omenjeno v novembrski številki, bodo prejeli januarsko številko samo tisti, ki bodo do takrat imeli urejeno naročnino za 1959. Spričo povečanih izdatkov za poštino, ki so napovedani, res ne moremo riskirati zastojnsko pošiljanje takim, ki s samim odlašanjem zanemarjajo poravnavo. Vsakdo lahko vidi, da smo primorani tako ravnati.

Tisti, ki imate upravičene razloge, da prejemate list brez naročnine ali je naročnina obljubljena za pozneje, pa itak veste, da dogovor drži in vam bo list šeprihajal. To velja seveda tudi za

tiste, ki so šele v teku leta prišli v Avstralijo, list takoj naročili, plačati pa še niso mogli.

KOLENDARČKE za novo leto pa pošljemo VSEM. Tisti, ki ne bodo poprej dobili januarske številke, se bodo lahko poslužili takoj priložene koverte in bodo pogrešano številko naknadno dobili ter ostali naročniki za 1960. Ta ali oni bo gotovo vsaj na NOVO leto napravil NOV sklep...

Še dvoje prošenj

1. Tiste med vami, ki vam je naš list pri srcu, prosimo, bi nam našli med znanci in prijatelji novih plačujočih naročnikov. Bomo jako hvaležni, zakaj ni dvoma, da bomo v teku leta vsaj nekaj desetoric spet izgubili. Izkušnja uči. Nadomestek pa morejo prinesiti samo novi naročniki.

2. Če bi bil kdo, ki je letos še v redu poravnal naročnino, pa iz enega ali drugega razloga tega ne misli napraviti v letu 1960, naj bo tako dober, da januarsko številko v r n e in nam tako prihrani nadaljnje izdatke. Nič ne stane, samo napiše naj RETOUR in vrže v nabiralnik. Ne bo nič zamere, vsakdo vé svoje, vsakdo je svoboden, da MISLI ima ali nima. Kdor pa številko obdrži, ga uprava seveda smatra za p l a č u j o č e g a naročnika in bo kot tak vpisan, pa seveda tudi — dolžan!

Resnično je že čas, da bi se ne slišalo v pogovorih ljudi na eni strani: "Meni pa kar naprej pošiljajo, čeprav ne plačam. Vračal pa ne bom..."

In na drugi strani: "Res sem na dolgu, ampak da so mi ustavili, pa pošteno zamerim. Tega bi nikdar ne pričakoval..."

Koliko je taka zamera "poštena"? Hm!

Srečno novo leto vsem, ki to berete! —

U P R A V A.

NADALJNI DAROVI V SKLAD

£ 2-0-0: Trebušnik (Geelong)

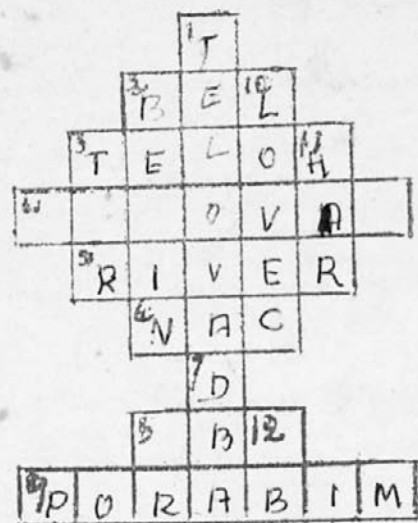
£ 1-10-0: Milan Beribak;

£ 1-0-0: Anton Vogrin, Vera Kovačič, Stanko Šubič, Franc Šušteršič, Jože Gosak;

£ 0-10-0: P. Rok, Romac, Pavla Kavčič, Leopold Muller, Neimenovan, Mirko Brenčič, Viktor Cucek, Ivo Goričanec, Rudolf Jakšetič.

Bog obilno povrni vsem!

NOVE UGANKE

1. KRIŽANKA

a) vodoravno:

- soglasnik
- barva
- prva pomladanska cvetlica
- mesto na Koroškem
- angleška beseda za reko
- domače moško krstno ime
- soglasnik
- mesto in pristanišče na Finskem
- pismen izraz namesto "ponucam"

b) navpično

- vežbanje telesa
- škodljiv metulj, bele barve
- prireadni veznik
- izraz za 100 kvadratnih metrov
- strelja divjačino
- nemška beseda za semkaj
- predlog ali reka v Sibiriji.

2. Kaj je to?

(I. Burnik)

Radoveden kot baba,
hiter kot blisk,
v neskončnost ga nese
gumba pritisk.

3. Možgane vam zmane

(Herman Muznik)

X X X X
X X X X
X X X X
X X X X

Namesto X povsod vstavite tako število, da po seštetju štirih števil v vseh smereh dobite vsoto 100. To se pravi: vodoravno štirikrat, navpično štirikrat in diagonalno (iz kota v kot) dvakrat.

G. Muznik piše, da je on rešil to nalogo na 12 načinov.

Piše tudi, da tistim, ki bodo vsaj na en način pravilno rešili, pošlje bogato denarno nagrado, vendar tako, da bo nagrade deležen tudi **fond za Slovenski dom v Melbournu**. Njegov naslov: Woollera, S.A.

Fantje, na delo!

NOVEMBRske REŠENE

1. Križanka

Vodoravno

- Slovenija
- srd
- lev
- men
- lan
- tvoje
- dim
- oteti
- učiti
- kaplan
- poroka
- plača
- pismo
- lda
- Irena
- perut
- ven
- IRO
- oro
- Adelaide
- opal

Navpično

- slovo
- lep
- ovene
- Ema
- ne
- Indija
- alt
- sloni
- raj
- dnevi
- katoličan
- večernice
- tla
- tek
- kopriva
- apostol
- Madrid
- Atene
- med
- ata
- Po
- rop
- ura

2. Obzirna delitev

Najprej je dal vsakemu po en penij. Ostala 2 penija zamenja s pol-peniji in da vsakemu pol penija. Sedaj vzame iz žepa en penij in ga zamenja z dvema pol-penijema. Ona dva dobita še vsak pol, imata vsak enako, on pa ostane na izgubi $\frac{1}{2}$ penija.

3. Dve ovci

Ovci sta si stali nasproti in sta se lahko videli.
Režitev poslali: Angela Židan, Rafael Rolih, Franeka Stibilj, Karla Twrdy.